

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

A B

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński
wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 253 A

Poznań, sobota dnia 3 czerwca 1933

Rok XXVIII

Poznań, 2 czerwca.

Obóz narodowy a „sanacja”

Stale, co pewien przeciąg czasu pojawiają się w prasie „sanacyjnej” artykuły na temat, że obóz narodowy uprawia „opozycję dla opozycji”, że się ustosunkowuje negatywnie do „prac państwowo-twórczych”, że jest „bezsilny” i t. p. Czytaliśmy to świeżo znowu na łamach tutejszego organu prorożadowego.

Tyle już razy na tem miejscu stwierdzaliśmy, że zarzut uprawiania „opozycji dla opozycji” jest frazesem, obliczonym na czytelników bezkrytycznych. Tyle już razy podkreślaliśmy, że stosunek opozycyjny do rządu jest dla nas rzeczą drugorzędną, wtórną tylko, że za istotę uważamy swoje pozytywne w sprawach państwowych stanowisko zasadnicze, zgodne z naszym programem.

Powiada się nam: program wasz jest dobry, „jest pozbawiony wszelkiej klasowości, jest katolicki, naprawdę polski”; ale — metody działania obozu narodowego są „bezwzględne”, są pełne „zaciętrzewionej nienawiści”, a już metody działania „Kurjera Pozn.” są oczywiście „przebrzydłe”...

A więc „zaciętrzewioną nienawiścią” grzeszą metody narodowców; wolne zaś od tej nienawiści są — brzeskie i im pokrewne metody obozu „sanacyjnego”. Gdy my trzymamy się zasad i objawiamy mocną i sztywną kość pa-cierzową, jesteśmy „bezwzględni”, czy zgola „przebrzydli”; o metodach zaś obozu „sanacyjnego” piszą jego chwalcy:

„Jakie do tego celu („wzmocnienia się” „sanacji” w państwie — red.) używane były metody, to zostawmy narazie na boku, ponieważ ten, kto chce mieć władzę w państwie, dobiera sobie takich współpracowników, którzy w umocnieniu tej władzy pomagają, a nie przeszkadzają.”

Czyli: cel uświęca środki. Metody — idealne, sielankowe... A my narodowcy mamy metody „brutalne” i „przebrzydłe”... O te to metody obozu narodowego rozbija się podobno wszystko, rozbija się — współpraca żywiołów narodowych z „sanacją”.

Jeżeli chodzi o moralną stronę metod działania, to jest to istotnie ważna, zasadnicza, a nie tylko taktyczna sprawa, do której jak największą przykładamy wagę. Ale mimo to należy rzecz ująć szerzej: między nami a obozem prorożadowym leży, jako przepaść, różnica pozytywnych, programowych dążeń, a nie tylko różnica metod działania. Tej różnicy nie zasłonić nie zdoła. Wskażemy choćby kilka dziedzin:

W polityce zagranicznej mamy front wobec Niemiec konsekwentny i rzeczowo nieugięty, bez względu na to, kto jest w Berlinie u władzy, bo dla nas jest decydujący zasadniczo do Polski wrogi stosunek narodu niemieckiego jako całości;

„Komedja z paktem czterech trwa nadal”

„Pakt czterech mocarstw jest obecnie bluffem, który może być parafowany, ale nie zostanie podpisany” — oświadcza „Daily Herald” — Zastrzeżenia Włoch w sprawie poprawek Francji — Niezadowolenie Niemiec

London, 2. 6. (PAT.) „Daily Herald” pod nagłówkiem „Pakt czterech mocarstw jest obecnie bluffem, który może być parafowany, ale nie zostanie podpisany”, stwierdza co następuje:

„Komedja z paktem czterech trwa nadal. Jego parafowanie zostało znowu odroczone. Oficjalne koła oczekują, że nastąpi to dziś, oczekiwały tego samego prawie od 14 dni.

„Ale obecnie nawet gdyby to parafowanie doszło do skutku, to będzie ono niczem innym, jak wielkim bluffem i usiłowaniem wprowadzenia w błąd opinii publicznej w całej Europie. — Obecnie jest stanowczo pewne, że pakt ten nigdy nie zostanie podpisany, jak również jest pewne, że nigdy nie będzie ratyfikowany przez zainteresowane mocarstwa.

„Faktycznie pakt czterech mocarstw nie istnieje. Będzie on tylko nic znaczącą ceremonją, która ma uratować prestiż MacDonalda i Mussoliniego”.

London, 2. 6. (Tel. wł.) Według doniesień dzisiejszych dzienników powody zwłoki w parafowaniu „paktu czterech” były dość poważnej natury. Zdaniem Rzymu poprawki wniesione przez Francję przeszkadzałyby rewizji traktatów w ramach Ligi Narodów. Dlatego Włochy obstają przy nowym sformułowaniu tych poprawek. Zachodzi teraz pytanie, czy na te nowe zmiany zgodzi się Mała Ententa.

W polityce wewnętrznej jesteśmy za wzmocnieniem i uprzywilejowaniem żywiołu polskiego jako gospodarza kraju, a za trzymaniem w karchach — niebezpiecznych żywiołów niepolskich, szczególnie np. Niemców i Żydów;

Jesteśmy zwolennikami silnej władzy wykonawczej, a przeciwnikami przerostu wpływów władzy ustawodawczej, ale żądamy warunków, zabezpieczających sprawne i twórcze funkcjonowanie wszystkich władz państwowych, i domagamy się pełnej swobody skutecznej kontroli działalności rządu przez parlament; jakie pod tym względem jest stanowisko obozu „sanacyjnego”, jaki obóz ten chce mieć parlament i jakie do niego wybory, — wszyscy wiedzą.

Jesteśmy zwolennikami twardych obowiązków obywateli wobec państwa, ale podkreślamy niemniej i prawa obywatelskie, strzeżone przez obywatelską samowiedzę, przez poczucie godności i wartości obywatela, a ujawniające się między innymi w zdrowym, racjonalnym samorządzie i w swobodnym rozwoju życia organizacyjnego społeczeństwa; linji obozu „sanacyjnego” w tej dziedzinie charakteryzować nie potrzebujemy.

Nie będziemy tu wchodzić w szczególności polityki finansowej i gospodar-

dalej zdaniem Rzymu wymaga wyjaśnienia forma zacytowania w tekście francuskim art. 16 statutu Ligi Narodów (sprawa sankcyj). Istnieje tendencja pozostawienia kwestji równoprawienia konferencji rozbrojeniowej.

Prócz tych zasadniczych sprzeczności wypłynęły drobne sprawy polegające na różnicach interpretacji językowej.

Na poważne trudności wskazuje również depeza biura Reutersa, według której brytyjski minister lotnictwa lord Londonderry i podsekretarz w urzędzie spraw zagranicznych Eden

udają się dziś wieczorem do Paryża, aby konferować na temat „paktu czterech” z min. Paul Boncourrem.

Potwierdzenia tych wiadomości prasowych brak.

Berlin, 2. 6. (Tel. wł.) Niemieckie agencje telegraficzne, donosząc z Londynu o trudnościach w sprawie parafowania „paktu czterech”, wyrażają swe niezadowolenie z powodu stanowiska Francji. Stwierdzają one, że „Francja stoi przed decyzją udziału w dziele pokoju (!?), lub też podporządkowania się egoistycznej woli swych wschodnich zauszników”.

Konflikt sowiecko - mandzurski zaostrza się

Charbin, 2. 6. (PAT.) Przerwanie ruchu kolejowego na stacji Sui-Fen-Ho spowodowało energiczny protest ze strony Sowietów u władz mandzurskich, którym zarzuca się pogwałcenie układów z r. 1925 między koleją wschodnio-chińską, a koleją ussuryjską.

Władze mandzurskie nie przyjęły protestu do wiadomości oświadczając, że linja kolei wschodnio-chińskiej będzie zamknięta dla ruchu bezpośredniego między Syberją a Władystokiem, dopóki Rosja niezwroci 75 lokomotyw oraz setek wagonów, skierowa-

nych przez funkcjonariuszy kolei wschodnio-chińskiej na Syberję.

Prasa rosyjska, jak donosi Reuter informuje, że wojskowe władze sowieckie zaopatrzyły w maski przeciwgazowe mieszkańców miasta Czyty i okolic, sąsiadujących z granicą mandzurską.

**KTO
POPIERA PRZEMYSŁ ZAGRANICZNY
ODBIERA CHLEP ROBOTNIKOM
POLSKIM!**

W polityce wewnętrznej jesteśmy za wzmocnieniem i uprzywilejowaniem żywiołu polskiego jako gospodarza kraju, a za trzymaniem w karchach — niebezpiecznych żywiołów niepolskich, szczególnie np. Niemców i Żydów;

Jeżeli chodzi o moralną stronę metod działania, to jest to istotnie ważna, zasadnicza, a nie tylko taktyczna sprawa, do której jak największą przykładamy wagę. Ale mimo to należy rzecz ująć szerzej: między nami a obozem prorożadowym leży, jako przepaść, różnica pozytywnych, programowych dążeń, a nie tylko różnica metod działania. Tej różnicy nie zasłonić nie zdoła. Wskażemy choćby kilka dziedzin:

W polityce zagranicznej mamy front wobec Niemiec konsekwentny i rzeczowo nieugięty, bez względu na to, kto jest w Berlinie u władzy, bo dla nas jest decydujący zasadniczo do Polski wrogi stosunek narodu niemieckiego jako całości;

Jesteśmy zwolennikami silnej władzy wykonawczej, a przeciwnikami przerostu wpływów władzy ustawodawczej, ale żądamy warunków, zabezpieczających sprawne i twórcze funkcjonowanie wszystkich władz państwowych, i domagamy się pełnej swobody skutecznej kontroli działalności rządu przez parlament; jakie pod tym względem jest stanowisko obozu „sanacyjnego”, jaki obóz ten chce mieć parlament i jakie do niego wybory, — wszyscy wiedzą.

Jesteśmy zwolennikami twardych obowiązków obywateli wobec państwa, ale podkreślamy niemniej i prawa obywatelskie, strzeżone przez obywatelską samowiedzę, przez poczucie godności i wartości obywatela, a ujawniające się między innymi w zdrowym, racjonalnym samorządzie i w swobodnym rozwoju życia organizacyjnego społeczeństwa; linji obozu „sanacyjnego” w tej dziedzinie charakteryzować nie potrzebujemy.

Nie będziemy tu wchodzić w szczególności polityki finansowej i gospodar-

tamy — mają na kierunek dzisiejszej polityki miarodajnej zwolennicy, czy członkowie, czy choćby kierownicy B. B. poza garścią kilku ludzi?

Śmiemy twierdzić, że nacisk niezależnej opinii publicznej ważył w ostatnich latach — mimo wszystko — bądźco bądź więcej, niż poglądy programowo zresztą ze sobą wewnętrznie skłóconych członków B. B., począwszy od konserwatystów - monarchistów, a skończywszy na elementach komunizujących.

Gdybyśmy poszli na t. zw. „zgodę” i „współpracę” z „sanacją”, zmarnowalibyśmy w tej mieszaninie wielkie wartości narodowe, których obrońcą i szermierzem jest obóz narodowy. Wartości te odziedziczyliśmy i mamy święty obowiązek przekazać je czyste, silne i trwałe młodemu pokoleniom, które wkraczają w życie obywatelskie. Tego wymaga od nas dobro państwa polskiego. Bo taki czy inny rząd, to w dziejach państwa rzecz przemijająca, a wielkie wartości narodowe, to trwałe fundament bytu narodu i państwa.

Zresztą, jakiej to „zgody” się pożąda? „Zgody” nie obywateli, lecz poddanych. Do tej roli nie nadajemy się. Skrzywdzilibyśmy nią sprawę narodowo-państwową. A ze swej strony rozumiemy prawdziwą, uczciwą, twórczą zgodę tylko na zgodnej podstawie zasad, programu. Podstawa ta zaś — jak wykazaliśmy — jest w obecnych warunkach całkiem wykluczona. Będziemy przeto nadal spełniali swój obowiązek obywatelski, będziemy prowadzili pracę państwowo-twórczą w dotychczasowych, trudnych i przykrych, ale nieuniknionych warunkach.

Na baczość — „Mój wysoki przełożony” — „D. A. Z.”

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Berlin, 1 czerwca.

Jednym z najcharakterystyczniejszych momentów ostatniego posiedzenia Reichstagu w Operze Krolla był szczegół, nigdzie dotychczas nie podkreślony. Otóż w loży dyplomatów, położonej na pierwszym piętrze naprzeciwko mównicy, zjawił się w pewnej chwili kronprinz w mundurze wojskowym i witając się ze znajomymi, zasiadł w piątym czy szóstym rzędzie. Skąd właśnie przeznaczono mu lożę dyplomatów, niewiadomo. Ale fakt ten uwydatnił bardzo ciekawą scenę. Otóż w chwili, gdy kanclerz Hitler wchodził na salę, Reichstag, a także publiczność na trybunach wstała. Siedzieli dyplomaci. Wśród nich jednak jeden człowiek stanął na baczość. Był to kronprinz Fryderyk Wilhelm Hohenzollern. Patrzyłem na niego uważnie. Cóż za chwila! Były następca tronu Prus i Niemiec, były dowódca armii, wstał w loży przy wejściu na salę byłego ge-freitera, człowieka z gminu, którego kilkanaście lat temu byby wcale nie raczył zauważyć. Przesunięcie się berła władzy w Niemczech nigdy mi się tak jaskrawo nie uwydatniło, jak w tej chwili.

A teraz moment drugi. Gdy na jednej z konferencji, w której brał udział wicekanclerz v. Papan, zabrał on głos w imieniu rządu i wymienił nazwisko Hitlera, pochylał przytem głowę i użył dosłownie wyrażenia „mein hoher Vorgesetzter, der Herr Reichskanzler Adolf Hitler” („mój wysoki przełożony, kanclerz Adolf Hitler”).

„Mój wysoki przełożony!” Wyrażenie to, użyte dobrowolnie, mówi więcej o sytuacji i rozkładzie sił w łonie rządu, niż dwadzieścia na ten temat korespondencji. Jest w niem wszystko: i podporządkowanie się zupełne, i uszanowanie, i nawet pewna służbiistość. A przecież nie tak dawno są czasy, gdy Papan sam jako kanclerz raczył godzić się na to, że Hitler zostanie wicekanclerzem, jako jego zastępca bez znaczenia. Wogóle mówi się nie od dzisiaj o tem, że Papan zupełnie się „shitleryzował”.

Przechodzą ludzie do partii hitlerowskiej, i gdyby nie trudności, które przy tem napotyka, wyważyliby zapewne, tłocząc się, drzwi. Zapisują się do niej — śladem Seldtgo — co wybitniejsi dotychczasowi sympatycy, a nawet członkowie Partii Niemiecko-Narodowej. Wstępują urzędnicy. Wielu, bardzo wielu, z oportunizmu, ale wielu także z przekonania.

Rozmawiałem nie tak dawno temu z byłym członkiem Niemieckiej Partii Ludowej, osobistym dobrym znajomym Stresemanna. Wyrzekłem się — mówię — Niemieckiej Partii Ludowej. Nie ma ona dzisiaj już żadnego sensu i szkoda sił na beznadziejną pracę. Nie wstąpiłem jeszcze do hitlerowców, ale muszę przyznać, że zapoznawszy się z tem, co oni przynoszą, choć dawniej odnosiłem się do nich wrogo, dzisiaj zmieniłem zdanie. Pozostając narazie poza partją, będę jednak chętnie pracował w jej kierunku.

Urzędnicy — powiada — o ile tylko mogą, wstępują wszyscy. Trudno im się dziwić. To jest poprostu rodzajem konieczności.

Rzeczywiście liberałowie albo wymie rają szybko, albo też siedzą cicho. Miałem sposobność zetknąć się z takim liberałem z przekonania, który mniej coprawda działał ściśle w politycznym kierunku, ale który zajmował i zajmuję stanowisko w świecie przemysłowym. Na to co się dzieje, rozmówca mój spogląda oczywiście z dużym krytycyzmem i z najwyraźniejszą niechęcią. Zarzeka się, że nigdy do hitlerowców należeć nie będzie. Ale nie o wszystkich swoich przyjaciółch może to powiedzieć. Niedawno w gazetach przeczytał nazwisko swojego dobrego znajomego, również wybitnego przemysłowca i członka zarządu tego samego związku przemysłowego, w którym on sam zasiada, z dopiskiem, charakteryzującym go jako hitlerowca.

Chwyłam za telefon — opowiada — i zwracając mu uwagę na dopisek, stwierdzam, że powinien to coprędzej sprostować.

„Kiedy to prawda — brzmiała odpowiedź — jestem od marca w partji. Mój drogi, wymagają tego interesy naszej gałęzi przemysłu. Inaczej można zupełnie działać, należąc do partji”.

Takich trzeźwych „realistów” jest wielu, nawet zbyt wielu, i przyznać

trzeba, że partja zaczyna się bronić przed ich zbyt dużym napływem. Ale uniknąć go nie może.

Konfiskata i zakaz wychodzenia „Deutsche Allgemeine Zeitung” wywołały sensację w Berlinie, aczkolwiek, prawdę mówiąc, ludzie dobrze poinformowani liczyli się z tem od dłuższego czasu.

Czytamy właśnie raz jeszcze skonfiskowany artykuł pod tytułem „Bruderkampf” na temat targu Rzeszy z Austrią. Jest on pisany tak, jak wiele artykułów Fritza Kleina. Krytyka zawarta jest między linjami, ale zato jest w gruncie rzeczy tem ostrzejsza. Nie pierwszy to jego artykuł w tym tonie. Nie tak dawno temu zachęcał Hugenberg do wysunięcia się więcej na front polityczny w łonie rządu. Potem go coprawda potraktował lekceważąco, ale w tem lekceważeniu właśnie była wyraźna szpilka podniecająca.

„Deutsche Allgemeine Zeitung”, chwalać Hitlera i wogóle opowiadając się za rządem, była w gruncie rzeczy jedynym organem, pozwalającym sobie na krytykę, a nawet uprawiającym coś w rodzaju ukrytej opozycji wobec hitlerowców, zawsze jednak spowitej

starannie w kadzidła. Wtajemniczeni w Berlinie mówią, że „Deutsche Allgemeine Zeitung” zyskała w ostatnim czasie z tego powodu około 200 tysięcy nowych abonentów. Każdy, kto chciał czytać coś poza urzędowym przedstawieniem rzeczy, brał do ręki „Deutsche Allgemeine Zeitung”. Podobno również wielka część dotychczasowych abonentów „Berliner Tageblattu”, który dzisiaj jest zupełnie rządowy, przerzuciła się do „D. A. Z.”.

Sam redaktor naczelny, Fritz Klein jest — podobno — Żydem siedmiogrodzkim. W każdym razie był on swego czasu zaufanym Stresemanna. To nie jest dzisiaj poleceniem w Niemczech, jako że Stresemann był masonem.

W związku z tem zaznaczyć należy, że kierownictwo partji hitlerowskiej odrzuciło ostatecznie w dłuższym piśmie i po dokładnych naradach — o czem już pokrótce donoszono — oferty łóż staropruskich i gotowość ich współpracy i nakazało wszystkim instancjom czujność przed wiskaniem do łona partji masonów.

Wypadki toczą się szybko w Niemczech. W dzisiejszej korespondencji rzucamy, jakby na ekran, kilka charakterystycznych szczegółów, ażeby w ten sposób w skrócie dać miśrawkowy obraz rzeczy, do których wypadnie nieraz jeszcze powrócić.

JERZY DROBNIK.

Uzależnianie życia gospodarczego

Izby Rzemieślnicze i Izby Przemysłowo-Handlowe otrzymały do zaopiniowania projekt rządowy rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o zmianach w prawie przemysłowym.

Według relacji prasy prorządowej, projekt ten ma wejść w życie już w najbliższym czasie. Termin zakreślony do wydania opinji został bardzo krótki. Znowu więc chodzi tylko o pozory, że żądano tej opinji, ale jak wiemy, sprawa jest już napewno przesądzona a opinje nie na wiele się zdadzą. W każdym razie obowiązkiem jest, by jeszcze zawniczą zorientować zainteresowanych w nowych zamierzeniach, a są one istotnie bardzo daleko sięgające.

Początkowo była mowa o zmianie prawa przemysłowego w stosunku jedynie do rzemiosła. Życie bowiem wykazało, że przepisy obecnie obowiązujące, a wydane w roku 1927 drogą dekretu Prezydenta Rzplitej, nie wytrzymały próby i rzemiosło samo zabiega od lat o jego zmianę. Niestety to, o co zabiegano, a to co czytamy w obecnym projekcie rządowym, różni się od siebie zasadniczo. Nawet zwolennicy poglądu „sanacyjnego” na te sprawy, gdy wnikną w treść projektu przyznać będą musieli, że ich postulaty nie zostały wcale uwzględnione.

Myliliby się jednak zasadniczo ten, kto by sądził, że chodzi tylko o zmianę przepisów, dotyczących rzemiosła. Prawda, że najwięcej miejsca poświęcono temu zagadnieniu, ale przy tej sposobności postarano się o wprowadzenie innych, głęboko w ustrój życia gospodarczego sięgających zmian.

Jako rzecz najbardziej znamiennej należy podnieść w projekcie zamach na wolność zrzeszania się wszelkiego rodzaju producentów przemysłu wytwarzającego i przetwarzającego. Za jednym zamachem z wolności zrzeszania się, wprowadzono system zatwierdzania statutów i rejestrowania przez min. przemysłu i handlu, a pozatem poddaje projekt zrzeszenia te nadzoru, wykonywanemu przez tegoż ministra. Za jednym więc zamachem każe się ubiegać wszystkim istniejącym, zrzeszeniom o zatwierdzenie statutu przez ministra, a te stowarzyszenia, które tego w określonym czasie uzyskać nie zdołają, skazuje się na rozwiązanie z samego prawa. Przekreśla się nawet te zrzeszenia które fungowały dotąd na zasadzie powszechnych ustaw o stowarzyszeniach, a podporządkowuje się je prawu przemysłowemu. Żadne związki fabrykantów, związki pracodawców, związki właścicieli zakładów przemysłowych nie mogłyby iistnieć na dotychczasowych podstawach prawnych. W przyszłości podlegać one będą nadzorowi ministerstwa, a co najważniejsze, od tegoż ministerstwa będzie wyłącznie zależało, czy utrzymać je w dalszym ciągu, czy też rozwiązać. Żadne prawa nabyte w myśl projektu nic tutaj nie pomogą.

Konkretnie sprawa ta w świetle projektu rządowego przedstawia się następująco:

Prowadzący samoistnie przedsiębiorstwo przemysłowe, wytwarzające lub

przetwarzające, jednej lub kilku gałęzi przemysłowych (a więc ogólnych być nie może), mogą z własnej inicjatywy zrzeszać się w stowarzyszenia przemysłowe dla samopomocy i rozwoju gospodarczego, oraz obrony interesów zawodowych. Stowarzyszenia te działają na podstawie postanowień prawa przemysłowego. O ile jednak minister uzna, że ze względu na potrzebę organizacji i rozwoju gospodarczego, należy stowarzyszenie podobne powołać do życia, to chociażby sami właściciele do takiej organizacji się zbytnio „nie palili”, to jednak może

on organizację kreować (art. 69). Tutaj należy podkreślić raz jeszcze, że nie chodzi o rzemiosło, tutaj chodzi wyłącznie o przemysł jako taki, nawet o najcięższy przemysł.

Celem stowarzyszenia przemysłowego ma być: 1) przeprowadzanie badań i współpraca z władzami państwowymi, oraz z instytucjami samorządu gospodarczego i terytorjalnego, w zakresie ustalenia warunków rozwoju technicznego i gospodarczego przemysłu, jakoteż zapewnienia rynków zbytu krajowych i zagranicznych, 2) popieranie akcji ubezpieczeniowej na wypadek strat losowych 3) organizowanie i popieranie wykształcenia zawodowego pracowników przemysłowych i 4) powoływanie sądów palubownych (art. 70).

Naturalnie minister zatwierdza statut stowarzyszenia (art. 72) a okręg terytorjalny stowarzyszenia może obejmować jedno lub kilka województw (art. 71).

Jeżeli stowarzyszenie nie przestrzega postanowień statutu, lub jeżeli jego działalność jest szkodliwa dla państwa (na czem ta szkodliwość ma polegać pozostawiono to swobodnej ocenie ministra — przyp. aut.) można stowarzyszenie rozwiązać (art. 75). To samo dotyczy związków stowarzyszeń (art. 79 i 80).

Wreszcie art. 81 powiada, że podlegają rejestracji przez ministra Przemysłu i Handlu i zmieniają swe statuty stosownie do postanowień nowego prawa wszelkie zrzeszenia przedsiębiorców przemysłowych oraz ich związków, powstałe i zarejestrowane poprzednio, przed wejściem w życie nowego prawa.

W taki sposób jeszcze jedna dziedzina społeczna poddana miałaby zostać pod przemożny wpływ czynników rządowych. Nie ludzimy się, że protesty nie wiele w czasach obecnych pomogą, ale obowiązkiem rzemiosła i wszystkich zainteresowanych będzie zamianowanie publiczne, że zmiana ta nie wypływa z potrzeb i żądań sfer, których dotyczy. Czytając projekt nowy, można raczej przyjść do przekonania, że czynniki miarodajne zostały wprowadzone w błąd przez jednostki, które nie mają najmniejszego prawa przemawiania i ingerowania w sprawie polskiego rzemiosła. (er).

363 764 793 katolików na świecie

Według najnowszej statystyki, ułożonej przez mgr. Jackmana, byłego redaktora „Catholic Directory”, a opublikowanych w „Holy Rood Chronicle” ilość

wszystkich katolików na całym świecie wynosi obecnie 363.764.793, stosownie do następującego podziału:

kraj	obrzadek łaciński	inne obrządki	razem
Europa	200.274.033	5.900.814	206.174.847
Azja	7.455.631	1.109.316	8.564.947
Afryka	5.735.548	62.137	5.797.685
Ameryka	129.829.068	708.378	130.537.446
Australja	12.689.868	—	12.689.868
	355.984.148	7.780.645	363.764.793

Równocześnie „Holy Rood Chronicle” ogłosiło statystykę, dotyczącą protestantów na całym świecie, z której wynika, że ogółem członków kościoła protestanckiego jest na świecie 177.862.523 (z tego

112.512.796 wypada na Europę a na Amerykę 49.600.000). Schizmatyków prawosławnych ogółem jest 168.796.976. (KAP)

Książka o nowym ustroju samorządowym

Uchwalona przez Sejm i Senat dnia 23 marca 1933 r. ustawa „o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego”, która wchodzi w życie 13 lipca 1933 r. jest jedną z najwięcej zasadniczych ustaw prawa publicznego. Ujednolicając w całej Polsce ustrój samorządu terytorjalnego, wprowadza ona w województwach zachodnich gminy zbiorowe i gromady, zmienia zupełnie ustrój miejski, a w dużej części i ustrój samorządu powiatowego.

Nielatwo zdać sobie sprawę, jak ustrój ten będzie wyglądał. Nielatwo zorientować się w bardzo obszernej ustawie o skomplikowanym układzie. Nie znosi ona bowiem formalnie obowiązujących ustaw, lecz pozostawia w mocy te ich postanowienia, które nie pozostają z nią w sprzeczności. — Wskutek tego trzeba wyjaśnić komentarzami, które dawne postanowienia pozostają w mocy.

Należało zatem przed wejściem w życie ustawy umożliwić tak urzędnikom, jak i działaczom samorządowym, a nawet ogółowi obywateli, zapoznanie się z reformą samorządu przez jasne i systematyczne przedstawienie nowego stanu prawnego oraz danie poglądu na najważniejsze zmiany i ich skutki.

Temu celowi służy świeżo wydana broszura, opracowana przez dr. Wła-

dyśława Dalbora p. n. „Nowy ustrój samorządu w województwach poznańskim i pomorskim” (Nakładem Komunalnego Związku Kredytowego w Poznaniu). Broszura zawiera na 157 stronach tekst ustawy oraz obszerny i wyjaśniający komentarz. Dla wszystkich działaczy samorządowych staje się ona niezbędną.

Wychodźstwo i powrót wychodźców

Według ostatnich zestawień, w ciągu pierwszych czterech miesięcy rb. wyjechało z Polski ogółem 10 557 emigrantów, w tem 4 358 do krajów europejskich i 6 199 do krajów pozaeuropejskich. Do Francji wyjechało 2 725 emigrantów, do Niemiec 125, do innych krajów europejskich 1 508, do Stanów Zjednoczonych 565, do Kanady 284, do Argentyny 604, do Brazylii 462, do Urugwaju 97, do innych krajów Ameryki 219, do Palestyny 3 901, do innych krajów 67 osób.

W tym samym okresie czasu powróciło do Polski 6 684 wychodźców, w tem z krajów europejskich 5 476 i z krajów pozaeuropejskich 1 208. Z Francji powróciło 3 830 wychodźców, z Niemiec 236, z innych krajów europejskich 1 410, ze Stanów Zjednoczonych 60, z Kanady 337, z Argentyny 609, z Brazylii 15, z Urugwaju 30, z innych krajów Ameryki 5, z Palestyny 25, z innych krajów 127 osób.

Przyjaźń Polski i Małej Ententy

Charakterystyczny komentarz „Lidových Novin“ do oficjalnego komunikatu — Mała Ententa przeistacza się w jednolity orgnizm gospodarczy — Przeciw rewizjom granic

Praga, 2. 6. (PAT). „Lidove Noviny“ komentując komunikat oficjalny wydany po posiedzeniu rady, podkreślają, że Mała Ententa potwierdza ponownie na pierwszym miejscu swą decyzję pogłębienia przyjaznych stosunków z Polską i zamiany ich na intymną oraz przyjazną współpracę.

Powołując się na ostatnią mowę Benesa w parlamencie, dziennik zaznacza, że nieprzyjaciele Czechostowacji wyszukują z gorliwością wszystko to, co wydaje im się objawem niedobrych stosunków z zaprzyjaźnioną Rzeczpospolitą.

„Zasługuje na uwagę — piszą „Lidove Noviny“ — że oficjalny komunikat mówi wyraźnie tylko o tem, jakiego rozwoju dalszych stosunków życzy sobie Mała Ententa z Polską i z ZSRR. O innych państwach nie wypowiada się bezpośrednio, nie oznacza to jednak, aby w ten sposób ulegać zmianie dotychczasowa polityka Małej Ententy wobec pozostałych państw. Wyraża się jednak jasno w ten sposób, że zwłaszcza po pakcie czterech mocarstw, musi orientować się tak, aby interesy jej były dobrze zabezpieczone na wszelki wypadek i na wszystkie strony.“

Praga, 2. 6. (Tel. wł.) W ostatnim dniu konferencji rozpatrywała stała rada Małej Ententy sprawę u-

zgodnienia interesów gospodarczych wszystkich trzech państw.

Postanowiono dążyć do złączenia w jeden organizm gospodarczy. Aby ten cel osiągnąć, rada gospodarcza musi opracować system preferencyjny, ponadto plan wwozu i wywozu, oraz współdziałania w dziedzinie produkcji przemysłowej.

Specjalną uwagę należy poświęcić sprawie komunikacji, przyczem pierwszym krokiem ma być ujednostajnienie taryfy przewozowej. Sprawa normalizacji we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego, a nawet w przemyśle wojennym ma się zająć specjalny komitet.

Rada gospodarcza Małej Ententy ma w porozumieniu z bankami emisyjnymi swych państw dążyć do współpracy tych instytucyj.

Paryż, 2. 6. (PAT). Z Pragi donoszą, że stała rada państw M Ententy postanowiła m. i. zwołać w najbliższym czasie konferencję swoich przedstawicieli dyplomatycznych, akredytowanych w państwach, w których idee rewizjonistyczne są szczególnie popierane. Konferencja będzie miała na celu uzgodnienie taktyki i zorganizowanie stałej, wspólnej komisji porozumiewawczej, mającej na celu zwalczanie ideologii rewizjonistycznej.

Daladier otrzymał votum zaufania

Uchwalenie budżetu Francji przez obie izby

Paryż, 2. 6. (PAT.) Izba deputowanych i senat obradowały nad budżetem.

Różnicę w poglądach wywołała przede wszystkim kwestja monopolu naftowego. Izba deputowanych pod wpływem socjalistów domagała się wprowadzenia tego monopolu, czemu senat się sprzeciwiał. W rezultacie przyjęto uchwałę kompromisową, w myśl której ma być powołana do życia komisja dla zbadania możliwości wprowadzenia monopolu oczyszczania nafty, przyczem parlament zachowałby całkowicie swobodę wypowiedzenia się co do zasadniczej strony tej sprawy.

W związku z tem premier Daladier postawił kwestję zaufania. Izba wy-

powiedziała się za rządem 359 głosami, przeciwko 203, a senat 167 głosami przeciw 121.

Pozostało do ustalenia kilka mniej ważnych punktów spornych, co wywołało konieczność kilkakrotnego przesyłania budżetu. Wreszcie izba uchwaliła całość w szóstym czytaniu 385 głosami przeciwko 150, poczem odesłano budżet raz jeszcze do senatu, który ten budżet zaakceptował.

Charakterystycznym momentem jest niejednolite stanowisko partji socjalistycznej. Pomimo decyzji grupy głosowania za budżetem, 26 deputowanych wypowiedziało się przeciw niemu. Budżet wynosił po stronie wydatków 49 270 710 242 fr. a po stronie wydatków — 45 645 851 502 fr.

Zatarg pomiędzy MacDonaldem a Simonem

London, 2. 6. (PAT.) W związku z pozycją w gabinecie min. spraw zagranicznych Simona, „Evening Standard“ zamieszcza następujące interesujące uwagi:

Aczkolwiek zwolennicy Simona zapewniali, że nie było wcale mowy o tem, aby Simon wycofał się z gabinetu, to przyznają oni jednak, że decyzja co do podtrzymania zastrzeżeń brytyjskich w sprawie aeroplanów bombowych stwarza trudną sytuację. Simon zaangażował się jako zwolennik całkowitego zniesienia aeroplanów dla celów bombowych. Poza tem jest publiczną tajemnicą, że pomiędzy premierem, a ministrem spraw zagranicznych istnieje koflikt zarówno co do temperamentu, jak i co do taktyki politycznej.

Te różnice — zdaniem „Evening Standard“ — ujawniły się ostatnio zarówno w sprawie taktyki na konfe-

rencji rozbrojeniowej, jak i w kwestji paktu czterech mocarstw. Simon był zdania, że pakt czterech mocarstw w takiej formie, jak go zdecydowali MacDonald i Mussolini niechybnie prowadzić musi do wojny. MacDonald nie chciał się zgodzić z tym poglądem, a dopiero opozycja Francji, Polski i Małej Ententy, a także krytyka w prasie angielskiej zmusiły premiera do ustąpienia z pozycji zajętej w Rzymie.

W związku z powyższymi uwagami warto zanotować pogląd przeważający w kuluarach parlamentu a mianowicie, że i w sprawie aeroplanów bombowych stanowisko Simona ostatecznie zwycięży i że obecna jego odmowa wyjazdu do Genewy dla obrony niepopularnego w samej Anglii zastrzeżenia delegacji brytyjskiej, skończy się wycofaniem tego zastrzeżenia, co ułatwi przerwa w oficjalnych obradach konferencji.

Zagadkowe morderstwo w lasach ponarskich

Wilno, 2. 6. (PAT.) Zagadkowe morderstwo w lasach ponarskich w okolicy Wilna jest przedmiotem powszechnego zainteresowania.

Dochodzenie wykazało, że ofiarą zbrodni jest kobieta, mogąca mieć od 25 do 30 lat. Przy ognisku, gdzie spalono zwłoki znaleziono pantofle damskie które kupione były w wileńskim oddziale „Baty“.

Komisja sądowo-lekarska stwierdziła, że śmierć ofiary nastąpiła niewiele przed 10 dniami. Ponieważ zaś zwłoki spalono przed dwoma, lub trzema dniami, przeto zgon nastąpił przed spaleniem. Żadnych uszkodzeń, wskazujących na gwałtowną śmierć nie znaleziono. Ekspertyza wykazała, że zmarła była chorą na gruźlicę.

Po pierwszym czytaniu projektu brytyjskiego

PRZECIWIW PODWAŻNIU TRAKTATÓW

Genewa, 2. 6. (Tel. wł.) Zakończono pierwsze czytanie w komisji głównej angielskiego projektu konwencji rozbrojeniowej. W ostatnim ustępie projektu przewiduje się trwanie postą-

nowień konwencji na okres pięciu lat i przed upływem tego terminu winna być zwołana nowa konferencja rozbrojeniowa.

Przedstawiciele Francji, Polski i państw Małej Ententy zgłosili zastrzeżenia co do postanowień projektu,

który orzeka, że z chwilą uprawomocnienia konwencji tracą moc obowiązującą postanowienia rozbrojeniowe traktatów pokojowych, zawartych w Wersalu, St. Germain i Trianon.

O DALSZY PROGRAM PRAC

Genewa, 2. 6. (PAT.) Komisja główna, konferencji rozbrojeniowej zajęła się zaleceniami w sprawie dalszych prac.

O ile propozycja przerwania na parę tygodni tych prac w komisji głównej nie napotkała na sprzeciw, to idea powierzenia prezydium konferencji przygotowania tekstu do drugiego czytania konwencji wywołała zastrzeżenia kilku państw, nie reprezentowanych w prezydium, jak Jugostawji, Turcji, Persji i Holandji.

Przewodniczący Henderson zaproponował wówczas, że oboje oboje kierownictwo prac przygotowawczych, nawiązując kontakt z delegacją najbardziej zainteresowanymi, celem szarmonizowania sprzecznych tendencji, jakie się ujawniły w pierwszym czytaniu.

Propozycja ta spotkała się ze sprzeciwem Normana Davisa, zdaniem którego prezydium, liczące 14 członków jest zbyt liczne, dla prowadzenia rokowań. Podobne stanowisko zajęli delegaci Włoch i W. Brytanji.

Min. Raczynski uważa, że można ewentualnie przerwać kompletnie obrady konferencji do końca czerwca ale jednocześnie muszą być prowadzone prace przygotowawcze i najlepiej będzie jeśli skoncentrują się w prezydium.

Litwinow oświadczył, że zasadniczo jest zwolennikiem, by wszystkie dyskusje odbywały się publicznie. Delegacja sowiecka przyjęła jednak każdą propozycję, która zyska większość.

W końcu decyzja powierzenia prezydium zadania przygotowania tekstu dla drugiego czytania została załatwiona. Jednocześnie przewodniczący został upoważniony na wniosek Normana Davisa do prowadzenia równoległych rokowań koniecznych do ułatwienia przygotowania tekstów. Komisja główna zbierze się najpóźniej 3 lipca.

Prezydium paryskiej rady miejskiej w Poznaniu

Dziś w godzinach południowych pociągiem przez Berlin przybyli do Poznania przedstawiciele rady miejskiej stołecznego miasta Paryża w osobach pp.: bar M de Fontenay, wiceprezesa rady miejskiej w Paryżu z małżonką, wiceprezesa rady miejskiej p. Boulard, oraz sekretarza rady miejskiej pp.: Charles Levé i Lolé.

Miłych gości powitał na pięknie przybranym dworcu w imieniu władz miejskich prez. Ratajski, przewodniczący rady miejskiej prof. dr. Paczkowski, dyr. Międzynarodowych Tar-

gów w Poznaniu prof. Ropp oraz inni przedstawiciele władz miejskich. Reprezentanci rady miejskiej w Paryżu, są gośćmi miasta Poznania i będą podejmowani przez miasto. Po zwiedzeniu Grodu Przemysława mili goście francuscy objadają również Wielkopolskę i udadzą się też prawdopodobnie do Gdyni.

Powitanie na dworcu miało charakter bardzo serdeczny. Pani baronowej de Fontenay, wręczył p. prezydent Ratajski bukiet kwiatów. (kl.)

Jedyna okazja!

Tak zwane „pociągi popularne“ stały się rzeczywiście pociągami mas. zdobywając sobie w krótkim czasie niezwykłą popularność. Zapowiada się kilka pociągów popularnych do Warszawy, Gdyni, Krakowa, Wieliczki, Zakopanego itd., lecz tylko jeden „pociąg popularny“ wyrusza w dniu 14 b. m. do Lwowa na zlot sokoli. Targi Wschodnie i uroczystości jubileuszowe odsiedzie wiedeńskiej. Będzie to zatem je-

dyna w tym roku okazja zwiedzenia kresowego Lwowa i po drodze Krakowa przy niebywale niskich kosztach przejazdu, które wynoszą w kl. III — 25.80, w klasie II — 38.70 zł oraz 2 zł na koszt organizacyjne.

We Lwowie zniżki na wszystkie imprezy, do teatrów, kin itd.

Zgłoszenia przyjmuje sekretarjat Przewodnictwa Dzielnicy Wielkopolskiej „Sokoła“, Wały Zygmunta Augusta 10, tylko jeszcze w sobotę w godzinach urzędowych od 10 do 14, tel. 50-68.

Przepowiednia pogody na sobotę: Przy zachmurzeniu zmiennem umiarkowanie ciepło.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 7.50 do 7.52 zł, w Gdańsku 7.52 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 203.00 zł, gotówka 195.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 173.96 do 174.22 zł, gotówka 173.62 zł.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen

Poznań, 2. 6. 1933 r.

Spędzono: wołów 1, buhajów 6, krów 19, świń 242, prosiąt 187, cieląt 285, owiec 1, razem 741 zwierząt.

Targ, przypadający na poniedziałek, 5 czerwca, z powodu Zielonych Świąt przekłada się na środe, 7 czerwca.

POZNANSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 2. 6. 1933 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna. Obróty były naogół ograniczone ze względu na zbliżające się dni świąteczne.

Z pożyczek państwowych poszukiwano 5% pożyczki konwersyjnej 42% premj. dol. po 49.— oraz 3% pożyczki bud. po 38.—

Z pożyczek komunalnych obracano 8% obligacjami m. Poznania z r. 1927 po 92.—% w transakcjach.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 4% listy dol. stare po 34.— jednakże bez obrotu, natomiast handlowano 4% listy dol. amort. po 39.—38.—% w ofiarowaniu. Pozatem obracano w transakcjach 4% listy zast. konwert. po 34.50 oraz 4% listy żytnie po 5.50 w placeniu.

Akcje bankowe i przemysłowe bez notowania.

Komunikat.

Następne zebranie giełdowe odbędzie się dopiero w dniu 6. bm.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% pożyczka konwersyjna 42% P.
5% obl. m. Poznania z 1927 r 92% +
4% listy dolar. w złocie amort. P. Z. K. 39—38% O.
4% listy zastaw. konw. oSTEMPL. P. Z. K. 34% ±

(Kurs w złotych)

4% po. premj. dol. serja III 49.— P.
4% listy żytnie konwert. Poz. Ziem Kred. 5.50 P.

3% pożyczka budowl. serja I, 38.— P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 2. 6. 1933 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznania, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1. żyto poznańskie 700 g/l.
2. żyto pomorskie 695 g/l. 3. pszenica poznańska i pomorska 721 g/l. 4. owies poznański i pomorski 445 g/l.

Ceny transakcyjne
Żyto 340 tonn par. Poznań . . . 17,00

Ceny orientacyjne

Żyto . . . . . 16,75— 17,00

Usposobienie spokojne. . . . . 31,00— 32,00

Pszenica . . . . . 14,25— 15,00

Usposobienie spokojne. . . . . 13,75— 14,25

Jęczmień 631—691 g/l. . . . . 11,75— 12,25

Usposobienie spokojne. . . . . 11,75— 12,25

Owies . . . . . 23,50— 24,50

Usposobienie spokojne. . . . . 50,00— 52,00

Mąka żytnia 65% wł. work. . . . . 9,75— 10,50

Usposobienie spokojne. . . . . 9,00— 10,00

Mąka pszenna 65% wł. work. . . . . 10,25— 11,25

Usposobienie spokojne. . . . . 48,00— 54,00

Otręby żytnie . . . . . 11,50— 12,50

Otręby pszenne . . . . . 11,00— 12,00

Otręby pszenne (grube) . . . . . 24,00— 26,00

Gorzycza . . . . . 6,00— 7,00

Wyka latowa . . . . . 8,00— 9,00

Peluszka . . . . . 8,00— 9,00

Groch Victoria . . . . . 8,00— 9,00

Łubin niebieski . . . . . 8,00— 9,00

Łubin żółty . . . . . 8,00— 9,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 250 tonn, pszenicy 30 tonn.

Giełdy zbożowo - towarowe

Warszawa, 1. 6. Żyto standart 700 g/l 17 — 17.50, pszenica jara, czerwona szklista 775 g/l 36 — 37, pszenica jednolita 742 g/l 35 — 36, pszenica zbierana 438 g/l 34 — 35, owies jednolity 486 g/l 14.50 — 15, owies zbierany 438 g/l 13.50 — 14,00 jęczmień na kaszę 14.50 — 15, groch polny z work 21 — 24, groch Wiktorja z work 28 do 32.

Czwarty dzień procesu przeciw b. członkom Obozu Wielkiej Polski w Łomży

Posiedzenie rozpoczęło się w dniu dzisiejszym o godz. 9-ej. Przez cały dzień trwało badanie świadków obrony. Zeznania ich odnoszą się naogół do poszczególnych oskarżonych i braku ich udziału w zajściach radziłowskich. Niektóre tylko posiadają charakter ogólny.

Ogromne zainteresowanie budzi zeznanie, powołane przez obronę na świadka, b. przewodniczącego dzielnicę warszawskiej Obozu Wielkiej Polski. Zeznania jego były odpowiedzią na zarzuty i insynuacje w stosunku do O. W. P., zawarte w zeznaniach św. Wysokińskiego, naczelnika wydz. bezpieczeństwa województwa białostockiego, o których donosiliśmy uprzednio.

CHARAKTER WALKI Z ŻYDAMI

Po ustaleniu personaljów i stereotypowych czytaniach przewodniczącego zabiera głos adw. Nowodworski.

Obrona: — Czy pan był przewodniczącym zjazdu dzielnicę warszawskiej O. W. P., w dniu 12 marca r. b.?

Świadek: — Tak jest, ja przewodniczyłem na tym zjeździe.

Obr.: — W jakim celu zwołany był zjazd?

Św.: — Dla załatwienia szeregu spraw organizacyjnych.

Obr.: — Czy omawiano na zjeździe również i sprawy żydowskie i jaki był stosunek O. W. P. do Żydów?

Św.: — Obóz Wielkiej Polski zajmował zawsze stanowisko antysemickie, stał na stanowisku walki z Żydami w ramach legalnych, na płaszczyźnie gospodarczej, kulturalnej i politycznej.

„NIEMIECKIE PIENIĄDZE”

Obr.: — Czy O. W. P. otrzymywał pieniądze z Niemiec?

Św.: — Jezus Marja! To pytanie mnie prosto zaskakuje.

KONFIDENCI W O. W. P.

Obr.: — Czy świadkowi wiadomo, że w szeregach Obozu znajdowali się konfidenti?

Św.: — Owszem; niejednokrotnie napotykał się w pracy dzielnicę na ludzi, budzących zachowaniem swem daleko idące podejrzenia. Przedewszystkiem zwracało naszą uwagę, że ludzie ci stale podjudzali i prowokowali do wystąpień — sami pozostając raczej w cieniu. Posiadali przytem wszyscy te same formuły słowne, w których wypowiadali swe hasła. Formuły te odbiegały znacznie od sposobu wyrażania się kierowników obozowych — i wskazywały wyraźnie, iż pochodzą zewnątrz.

Wiedząc o tem, że konfidenti są w szeregach O. W. P., wydaliliśmy w listopadzie 1932 roku okólnik, przestrzegający przed demonstracjami i prowokacjami.

WODZEM JEST ROMAN DMOWSKI

Adw. Jodzewicz: — Czy w r. 1929 miało miejsce wystąpienie z Obozu ludzi starszych i ujęcie kierownictwa wyłącznie przez młodych?

Świadek: — Mogę stwierdzić, że Roman Dmowski był naszym wodzem do końca, t. j. do chwili rozwiązania O. W. P. przez władze.

„SZTERN”

Adw. Jodzewicz: — Jacy ludzie wchodziłi w skład wydziału wykonawczego O. W. P., jeśli chodzi o ich stanowisko społeczne?

Św.: — Było 3 adwokatów, 1 ziemianin, 1 lekarz, 1 doktor filozofji, magister praw i poseł na Sejm jedno-

cznie, a więc wyłącznie ludzie o wyższym wykształceniu.

Zeznania te mają znaczenie w związku z oświadczeniami p. Wysokińskiego, które zarzucały, że na czele O. W. P. stały czynniki niepewnego pochodzenia i bez przyszłości.

Również charakterystycznie brzmi odpowiedź świadka na pytanie obrońcy, czy był we władzach O. W. P. ktoś nazwiskiem Sztern. Pozostaje to w związku z rewelacją św. Wysokińskiego, iż na czele O. W. P. stali: Jakubowski, Dębski i... Sztern.

Świadek: — Żadnego Szterna nigdy nie było.

ARTYKUŁY DO „MYŚLI NARODOWEJ”

W dalszym ciągu zeznania św. odnoszą się do rewizji u red. Rembelskiego w Warszawie, gdzie miało znaleźć instrukcje walki z Żydami. Okazuje się, że były to... artykuły do „Myśli Narodowej”.

Następnie obrona zadaje pytania, dotyczące rzekomego przygotowywania przez O. W. P. rewolucji w ciągu 2 miesięcy od zjazdu warszawskiego. Świadek stwierdza ironicznie, że okres czasu był stanowczo zbyt krótki.

CZŁONEK P. O. W. NIE O. W. P.

Po przerwie zeznaje św. Bolesław Brzostowski, który stanowczo zaprzecza, jakoby miano przygotowywać w Radziłowie jakiegokolwiek ekscesy.

Na zapytanie prokuratora, czy jest członkiem O. W. P., świadek oświadcza, że jest byłym „Peowiakiem”.

Następnie zeznawał poseł Stronictwa Narodowego Choromański, który mówił o treści przemówień red. Przybyszewskiego na wiecach i zebraaniach. Przemówienia te nie podburzającego w sobie nie zawierały.

ARESZTOWANIE ŚWIADKA

Zeznają w dalszym ciągu red. Bronowicz i p. Stefan Lniski.

Gdy ten ostatni skończył, prokurator zapytuje: „Co pan ma w klapie ubrania?”

Świadek: — Mieczyk Chrobrego. Prokurator — wnosi o zaprotokółowanie, że świadek przybył do sądu z odznaką rozwiązanej organizacji.

Mec. Nowodworski replikuje, powołując się na orzeczenie Sądu Najwyższego, uznające, że noszenie mieczyka nie stanowi wykroczenia.

W przerwie policja aresztowała św. Lniskiego i p. Kujalawicza, poczem poddała ich osobistej rewizji. Po rewizji świadków zwolniono. Dodać należy, że aresztowanie pp. Lniskiego i Kujalawicza za noszenie mieczyków — zdarzyło się w czasie procesu łomżyńskiego, już po raz drugi.

ZEZNANIA PROBOSZCZA

Po dłuższej przerwie zeznawał ks. Dołęgowski, proboszcz z Radziłowa. Świadek twierdzi, że powodem zajść było aresztowanie członków O. W. P. bez żadnej istotnej przyczyny.

Następnie zeznawał św. Jan Grabowski, członek „Strzelca”. Oświadczył on, że uczestniczył w tłumie i brał udział w zajściach i wie, że nie były one przez nikogo organizowane.

JESZCZE ŚW. WYSOKIŃSKI

Na zakończenie prokurator wnosi o dodatkowe przesłuchanie św. Wysokińskiego.

Sąd świadka dopuszcza. Św. Wysokiński usiłuje polemizować z zeznaniami b. przewodniczącego dzielnicę warszawskiej.

ODCISKI usuwa
cornoplast! Żądać
w aptekach i składach aptecznych

Adw. Nowodworski: — Na jakim przepisie prawa oparł pan polecenie aresztowania włościan z Radziłowa?

Św. Wysokiński oświadcza, że jest to dziwne pytanie. Innej odpowiedzi nie znajduje.

Obr. adw. Borowski: — Czy użycie przez policję broni było zgodne z przepisami?

Św.: — Mojem zdaniem — tak. Dalsze pytania odnoszą się do planu sporządzonego przez policję, mającego przedstawiać rynek w Radziłowie.

Jutro przemówienia stron. Późnym wieczorem należy się spodziewać wyroku.

W mieście zainteresowanie ogromne.

Pomorski sejmik wojewódzki

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Toruń, 1 czerwca.

W środę 31 maja br. rozpoczęła się w Toruniu sesja pomorskiego sejmiku wojewódzkiego. Sejmik jest niekompletny, bowiem brak w nim przedstawicieli pow. kościerskiego, gdzie wybory zostały przez wojew. sąd administracyjny unieważnione, a nowe wybory rozpisano na dzień 7 lipca br. już podług nowej ustawy samorządowej.

Obrady sejmiku, poprzedzone wysłuchaniem mszy św. w kościele św. Jana otworzył w sali rady miejskiej wojewoda pomorski. Przewodnictwo objął najstarszy wiekiem członek sejmiku p. Tymoteusz Cymbrowski z Chełmży, pod którego przewodnictwem dokonano wyboru prezydium sejmiku.

Przy grypie, zapaleniu oskrzeli, zapaleniu migdałków, katarze szczytów płuc, zakażeniu nosa gardzieli i krtani chorobach usznych i ocznych pamiętać należy, aby żołądek i kisielki były dokładnie przeczyszczone przez użycie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa**. Tg 1285

Małżankiem sejmiku wybrany został adwokat p. Stefan Michałek, prezes rady miejskiej w Toruniu, członek sejmiku z listy narodowej. Wice-marszałkiem sejmiku wybrany został p. Antczak (NPR).

Obejmując przewodnictwo p. Michałek zaznaczył, że obecne obrady sejmiku odbywają się w trudnych dla Rzplitej a szczególnie dla Pomorza warunkach. Przeżywamy niezmiernie ciężki kryzys gospodarczy, który dotknął cały świat a w szczególności Polskę. Ponadto jednak tu, na rubieżach, czekają nas specjalne zadania. Wrogowie nasi uprawiają szeroką, choć bezskuteczną propagandę przeciw Pomorzu, tej przastarej ziemi polskiej, która stanowi jedyny most, łączący Rzplitą z przestworzem oceanu i dlatego właśnie jej posiadanie stanowi o znaczeniu i potęgę państwa polskiego. To też nasze pokolenie na Pomorzu, któremu Opatrzność dała niepodległość ojczyzny, przedewszystkiem odpowiedzialne jest przed historją za utrzymanie i umocnienie polskości tego dostępu do morza. Wobec tego, w tej ważnej dla Pomorza chwili otwarcia sejmiku wojewódzkiego uważam za obowiązek z naciskiem podkreślić naszą silną wolę wytrwania i nasze gorące przywiązanie do macierzy.

W sobotę, dnia 3 bm. odbędzie się na salce Stronictwa Narodowego o godz. 20-tej

zebranie Ogniska Żeńskiego Związku Młodych Narodowców

W programie ważne sprawy do omówienia, więc obecność wszystkich obowiązkowa. Wstęp tylko za legitymacjami.

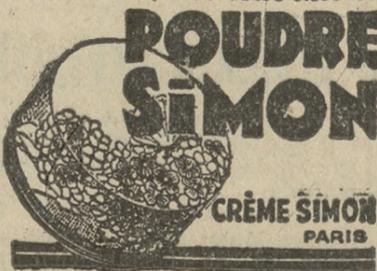
W sobotę, dnia 3 czerwca r. b. biura niżej podanych instytucyj będą

otwarte dla klienteli tylko do godz. 11-tej.

Bank Cukrownictwa — Bank Handlowy w Warszawie (Oddział w Poznaniu) — Bank Kratochwill i Pernaczyński — Bank Kwilecki, Potocki i S-ka — Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego — Bank Związku Spółek Zarobkowych — Banque Franco-Polonaise (Oddział w Poznaniu) — Bank Zachodni (Oddział w Poznaniu).

Pr 11 053-22.09

Matową i delikatną cerę zachowuje się przez cały dzień dzięki stosowaniu nowego Pudru Simon o subtelnym zapachu. Przylega on doskonale, nie drażni nigdy skóry. Jest drobny i chemicznie czysty. Nie ma Pani wyboru: trzeba stosować

Kolejkę polną

na żelaznych podkładach oraz

Wywrotki (Kippwagen)

kupimy za gotówkę natychmiast. — Oferty składać pod zą 19 015 do Kurjera Poznańskiego.

„HAFTOPLIS”

wykonuje mereżkę okrętkę, dzurk. wykonuje szal falban (overlock) pisowane dekaturowanie haftu monogramy, obciążanie guzów nadbranie stóp podnoszenie sztek — terminowo natanianie

St. Rynek 10 (wejście Kurzanoga obok 1 Czerwinski Krak.)
Fija Romna Szymańskiego 1 (pl. św. Krzyski).

Pr 10 223-18.108

Spragnieni słońca

zabezpieczajcie się Kremem lub Olejkiem NIVEA

Pierwsze ciepłe promienie słoneczne, — a już budzi się pragnienie, by mieć od słońca cgorzołą cerę. Bądźmy jednak ostrożni! Skóra nasza zatraciła poniekąd swoją odporność przez noszenie odzieży zimowej i stała się dla niego zbyt wrażliwą na działanie promieni słonecznych. Należy więc ostrożnie używać kąpieli słonecznych i tylko stopniowo je przedłużać, a przedtem starannie się natrzeć Kremem lub Olejkiem Nivea. Żadne inne kremy i olejki polecane jako rzekomo „tak samo dobre” nie zastąpią Kremu ani Olejku Nivea, która jako jedyna na całym świecie zawiera olej Euceryl, na c. em polega ich nadzwyczajne działanie.

Krem Nivea: od zł. 0.40 do 2.80. Olejek Nivea: zł. 1.00, 2.00 i 3.00
Produkt krajowy firmy: PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

Pg 10 417a-N 12.90

DZIAŁ GOSPODARCZY

Dokąd idą milionowe wydatki na ubezpieczenia?

W kilku artykułach poruszyliśmy nadmierny udział obcego kapitału w działających w Polsce towarzystwach ubezpieczeniowych. Obecnie zabiera w tej sprawie głos Związek Obrony Przemysłu Polskiego, którego enuncjację podajemy poniżej.

Gdy stosunki gospodarcze świata kształtują się pod hasłem samostarczalności narodów, mamy w Polsce wielką dziedzinę gospodarstwa, w której zasada samostarczalności jest w zupełnym zaniedbaniu. Dziedziną tą, to assekuracja prywatna. Ważnym tym odłinkiem naszego gospodarstwa narodowego zawiadnęły prawie całkowicie obce kapitały i obce żywioły, a stan naszego posiadania kurczy się tam bezustannie.

Przed wojną pracowały na obszarze Polski etnograficznej następujące instytucje ubezpieczeń prywatnych, opierające się wyłącznie na kapitałach krajowych: w Warszawie: Warszawskie Tow. Ubezpieczeń od Ognia, Tow. Ubezpieczeń „Przezorność” i Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń „Snop”, w Krakowie: Krakowskie Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń, w Poznaniu: Bank Wzajemnych Ubezpieczeń „Vesta”. Z założonych po roku 1918 instytucji ubezpieczeniowych zostały się do dziś: Polonia, Vita, Piast, Europa, Patria, Port, Orzeł, Przyszłość w b. zaborze rosyjskim oraz Poznańsko-Warszawskie Tow. Ubezpieczeń w Poznaniu. Niektóre z nich od samego założenia pracowały wyłącznie kapitałami zagranicznymi, pozostałe zaś za wyjątkiem Europy w Warszawie i Poznańsko-Warszawskiego Tow. Ubezpieczeń w Poznaniu przeszły w ciągu kilku lat na własność zagraniczną. Instytucji ubezpieczeniowych. Los ten spotkał niestety także polskie dotychczas instytucje, jak Warszawskie Tow. Ubezpieczeń, Tow. Przezorność, wreszcie także Krakowskie Tow. Ubezpieczeń, przekształcone na spółkę akcyjną p. n. Florjanka a ostatnio także Tow. Snop.

Stan posiadania na odcinku ubezpieczeń prywatnych w Polsce jest dziś następujący: Warszawskie Tow. Ubezpieczeń, Krakowska Florjanka, Port, Przyszłość, Patria i Krakowska Vita są filijami instytucji austriackich i częściowo szwajcarskich, Przezorność jest filją angielskiego Tow. Ubez. „The prudential”. Tow. Piast jest ekspozyturą włoskiego „Riunione Adriatica di Sicurtà”, Tow. Polonia i Snop są własnością włoskiego Tow. „Assicurazioni Generali Trieste”, Tow. Orzeł jest filją Magdeburgskiego Tow. Ubezpieczeń, Silesia-Anglo-Elementar.

Taki stan rzeczy mieści w sobie bardzo poważne niebezpieczeństwo dla naszej gospodarki narodowej. Obce instytucje ubezpieczeniowe są zbiornikami, z których odpływają setki milionów złotych zagranicę z wielką szkodą dla kształtowania się naszego bilansu płatniczego. Poza tym prawie we wszystkich tych instytucjach nietylko stanowiska naczelne prawie wyłącznie obsadzone są obcokrajowcami, z których wielu wcale nie włada językiem polskim, lecz i personel pomocniczy aż do woźnego przeważnie jest niepolski. W ten sposób setki dobrze i średnio-płatnych posad zamknięte są dla inteligencji polskiej, a w dodatku dorastające pokolenie nie ma możliwości wykwalfikowania się w zawódzie assekuracyjnym, który i pod tym względem staje się coraz bardziej domeną żywiolów niepolskich.

Nie na tem koniec. Ofensywa obcych instytucji ubezpieczeniowych nie zadowala się eksploatacją rynku ubezpieczeniowego, lecz sięga już nawet dalej. Przykład tego mamy w założeniu przez „Riunione Adriatica di Sicurtà” wielkiej kawiarni i lokalu rozrywkowego w Warszawie p. n. Adria. Obawiać się należy, że przykład ten pobudzi do naśladowictwa także w

innych dziedzinach naszego życia gospodarczego.

Polska opinja społeczna przygląda się temu wszystkiemu zupełnie biernie, i nigdzie nie widać objawów, zapowiadających jakakolwiek akcję obronną przeciw tej zaborczości obcej. Ten sam kupiec i przemysłowiec, który od odbiorcy swego żąda, żeby przed pokryciem swego zapotrzebowania upewnił się co do krajowego i polskiego pochodzenia towaru, ubezpiecza się w obcym towarzystwie assekuracyjnym. Jakkądyby go żadne hasła narodowe zgoła nie obchodziły. Bierność tej społeczności nie można uniewinniać argumentem, że inwestycje obcych kapitałów w gospodarce narodowej są pożądane. To co się u nas dzieje w assekuracji prywatnej nie jest inwestycją gospodarczo-produktywną, lecz bezwzględną eksploatacją wielkiej dziedziny gospodarstwa narodowego, bo wywożeniem kapitałów z kraju z wielką szkodą dla naszego bilansu płatniczego.

Czas zatem najwyższy zerwać z tą biernością. Ponieważ nie mamy kapitałów zbytnich, nie możemy ich wysyłać zagranicę w milionach zł za premje ubezpieczeniowe. Ponieważ rozbudowały nacjonalizm pozbawia tysiące Polaków zagranicą pracy i chleba, musimy starać się dla nich o pracę i nie to-

Wynagrodzenie za sieczenie łąk i koniczyn

Komisja Pracy przy Wielkopolskim Tow. Kółek Rolniczych donosi:

Powołując się na § 8 kontraktu taryfowego dla rolnictwa na rok służbowy 1933/34, w którym stosowanie premjowego i akordowego systemu płac jest dozwolone, przyczem zarobek dzienny robotnika nie może wynosić mniej niż wynagrodzenie dzienne (naturalja i gotówka) odpowiedniego robotnika — Komisja Pracy przy W. T. K. R. jest zdania, że stawki akordowe powinny być dostosowane do warunków każdego warsztatu rolnego. — Nie powinny one jednak przekraczać przy sieczeniu łąk i koniczyn w bieżącym roku 2,50 zł za ¼ ha (czyli za morgę).

Budżet robotników, który należy odciągnąć, obowiązuje następujący: 1) ordynaryjsze — 2,68 zł, 2) chalupnicy — 0,63 zł, 3) sezon pozamiejscowy — 0,57 zł, 4) sezon miejscowy — 0,45 zł, 5) zaciąg — 0,24 zł.

KRONIKA GOSPODARCZA PODATKI I OPŁATY

(p) Specjalna taryfa kolejowa dla ładunków zbiorowych. Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych zawiadamia, że celem ożywienia ładunków zbiorowych, wprowadzono z 1 maja r. b. nową taryfę wyjątkową R 1, zamieszczoną w Taryfie Towarowej część II/1b. Taryfa przewiduje refakcję w wysokości 5 — 25 proc. po udowodnieniu przewozu w pewnych grupach relacji, objętych obszarem ważności tej taryfy, wymanej ilości towarów, zaliczonych do klasy drobnicowej I i klas wagonowych I do 10, w okresach kwartalnych lub półrocznych. Bliższych informacyj w tej sprawie można zasięgnąć w Dyrekcji O. K. P. w Poznaniu (pokój 224) i w ekspedycjach towarowych w Poznaniu, Gnieźnie, Kaliszu i Ostrowie Wlkp.

Z KRAJU

(k) Dziennik Ustaw zawiera nową taryfę pocztową. W Dzienniku Ustaw R. P. nr.

lerować, aby towarzystwa ubezpieczeniowe zagraniczne — i w Polsce i u siebie — zatrudniały swych urzędników kosztem grosza polskiego. Cóż mamy powiedzieć nareszcie o systemie autarkji tj. samostarczalności, tak protegowanym przez państwa, które były odbiorcami naszej produkcji? Wyparty przez Anglię polski węgiel powoduje wielkie bezrobocie na G. Śląsku.

Wysokie cła importowe zagranicy, uniemożliwiają wywóz naszego zboża i produktów rolnych, jak bydła, trzody, mięsa, jaj, masła. Jeżeli nasz producent jeszcze zdoła eksportować, to już tylko z minimalnym zyskiem, albo zgoła ze stratą.

Zagranica kieruje się w stosunku do Polski niesłychanym egoizmem na polu gospodarczym. Nie brak niestety również z pewnych stron prób politycznych, zmierzających do umniejszenia stanu posiadania Polski.

Jako społeczeństwo bronić się możemy w tych warunkach tylko przestrzeganiem zasady obrony własnej produkcji, do czego należy również popieranie rodzimych towarzystw ubezpieczeniowych.

Zasada ta jest postulatem samoobrony i dobrze zrozumianego pojęcia obowiązku obywatelskiego i poczucia godności narodowej.

Nie wymaga ona żadnych ofiar od jednostki, gdyż rdzenie polskie instytucje ubezpieczeniowe dają te same korzyści i warunki często korzystniejsze od towarzystw zagranicznych.

ZWIĄZEK OBRONY PRZEMYSŁU POLSKIEGO,
Tow. zap. w Poznaniu.

40 z dnia 1 czerwca br. ogłoszone zostało rozporządzenie ministra poczt i telegrafów z 19 maja br. w sprawie taryfy pocztowej, telegraficznej i telefonicznej Rozporządzenie to ustala jednolity tekst powyższej taryfy. Poza tem ogłoszone zostało rozporządzenie ministra przemysłu i handlu z 27 maja br. o udzielaniu zezwoleń od eksportu produktów naftowych oraz uiszczaniu opłat za zwolnienie.

RADJO

Sobota, dnia 3 czerwca 1933 r.

Poznań (335 m) godz. 11.40 codzienny przegląd prasy polskiej z Warszawy; godz. 13.05 koncert z płyt; godz. 14.00 giełda; godzina 16.40 (W); godz. 17.00 odczyt z cyklu o dziennikarstwie; godz. 17.15 gawęda reporterska; godz. 17.30 interludjum wokalne; wyk.: H. Jasnochowa (sopran). A. Rąkowski art. opt. (tenor); godz. 18.00 nabożeństwo z Wilna; godz. 19.28 sygnał czasu; godz. 19.30 (W); godz. 20.00 akademja angielska ku uczczeniu Święta Narodowego wielkiej Brytanji; w przerwie o godz. 21.00 tr. z Warszawy; godz. 21.30 płyty gramof.; godz. 22.00 sygnał czasu — kom.; godzina 22.05 koncert chopinowski z Warszawy; godz. 22.40 komunikaty; godz. 22.50 — 23.50 muzyka taneczna z cukierni „Polonia”

Warszawa (1412 m) godz. 11.40 codzienny przegląd prasy polskiej; godz. 12.10 płyty gramof.; g. 15.35 słuchowisko ze Lwowa; godz. 16.00 fantazje z ulubionych oper (płyty); godz. 16.40 „Królowa Jadwiga na tle dziejów powszechnych” — wygl. prof. O. Halecki; godz. 17.00 sławni kapelmistrze na płytach; godz. 17.40 odczyt; godz. 18.00 nabożeństwo z Wilna; godz. 19.20 „Bieżące wiadomości rolnicze”; godz. 19.30 „Na widnokręgu”; godz. 19.45 pras. dz. radj.; godz. 20.00 muzyka lekka; wyk.: O. P. R. pod dyrekcją St. Nawrota, I. Losiówna (klina), M. Rentgen (piosenki); godz. 22.05 koncert Chopinowski w wyk. Zb. Drzewieckiego; godz. 22.40 feljeton pt. „Uroda miast” — wygl. J. Warnecka; godz. 23.00 muzyka taneczna z danc „Oaza”.

Programy zagraniczne: Budapeszt (550 m) 20.00 muzyka operetkowa. 22.30 muzyka taneczna; Praga (489 m) 20.15 wieczór romantyczny. 22.15 muzyka lekka; Medjolan (501 m) 20.45 koncert; Rzym (441 m) 21.00 koncert; Wiedeń (517 m) wyjątki z oper.

Niedziela, dnia 4 czerwca 1933 r.

Poznań (335 m) godz. 10.05 nabożeństwo z katedry pozn.; kazanie wygl. ks. kan. Ję-

siek; godz. 12.05 odczyt roln. pt. „Znaczenie ptactwa w zwalczaniu szkodników roślin” — wygl. p. Z. Makowski; godz. 12.45 transmisja z Torunia; uroczyste otwarcie III-go Ogóln. Zjazdu Pom. Kół Śpiewaczych; godz. 16.00 (W); godz. 16.25 referat korpor. akad. „Gdynia”; godz. 16.40 odczyt roln. pt. „Państwisko w wychowie zwierząt domowych” — wygl. dr. T. Brzeski; godz. 17.00 koncert solistów; wyk.: dr. W. Roessler-Stokowska, art. op. (mezzosopran), K. Urbanowicz, reż. op. (bas); godz. 18.00 koncert organowy z kościoła N. M. P. w Toruniu; godz. 19.00 znaczenie zlotu w pracy wychowawczej harcerek; godz. 19.25 słuchowisko (tr z Wilna); godz. 19.58 sygnał czasu; godzina 20.00 koncert wieczorny z Warszawy; godz. 22.00 sygnał czasu — komunikaty; godzina 22.15 muzyka taneczna z Warszawy.

Warszawa (1412 m) godz. 10.25 nabożeństwo z Torunia; godz. 12.15 odczyt pt. „Co robotnik powinien wiedzieć o urlopie” — wygl. inż. T. Domaniewski; godz. 12.30 płyty gramofonowe; godz. 12.45 tr. z Torunia; uroczyste otwarcie III-go Ogólnego Zjazdu Pomorskiego Zw. Kół Śpiewaczych, i III-go Ogólnopolskiego Kongresu Muzyki Kościelnej na Staromiejskim rynku; godz. 14.00 „Poplony i międzyplony” — wygl. prof. St. Jankowski; godz. 14.20 koncert; wyk.: Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego, M. Olena (sopran); godz. 14.40 „Wolek i inne szkodniki śpichrzowe” — wygl. dr. J. Ruskowski; godz. 15.05 d. ciąg koncertu; godz. 16.00 program dla młodzieży; godz. 16.25 utwory fortepianowe w wyk. I. J. Paderewskiego (płyty); godz. 16.45 odczyt z Wilna; godz. 17.00 muzyka lekka; godz. 17.30 tr. ze Stadionu Legji w Warszawie Międzypaństwowego meczu piłkarskiego Polska — Belgja; godz. 18.00 tr. koncertu organowego z kościoła N. M. P. w Toruniu; godz. 18.55 wiadomości bieżące; godz. 19.25 słuchowisko z Wilna; godz. 20.00 koncert wieczorny; wykonawcy: Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego, Fr. Platówna (sopran); godz. 21.15 wiadomości sportowe; godz. 21.25 d. c. koncertu; godz. 22.00 muzyka taneczna z Krakowa; godz. 23.00 muzyka taneczna z „Polonii”.

Programy zagraniczne: Budapeszt (550 m) 19.45 koncert chóru, 21.00 pieśni ludowe, 22.10 muzyka lekka; Praga (489 m) 8.00 koncert poranny, 8.30 koncert organowy, 10.00 koncert religijny, 11.00 koncert promenadowy, 19.35 koncert ork. wojskowej, 20.30 wykład, 22.20 muzyka lekka; Wiedeń (517 m) 11.40 koncert symf., 12.55 muzyka lekka, 19.00 koncert, 20.10 słuchowisko; Rya (451 m) 19.30 „Opowieści Hoffmanna” op. Offenbach; Medjolan (501 m) 20.30 „I Cavalieri di Ekebu” op. Zandonai; Rzym (441 m) 20.45 muzyka operowa.

Poniedziałek, dnia 5 czerwca 1933 r.

Poznań (335 m) godz. 10.30 nabożeństwo z Torunia; godz. 12.15 płyty gramof.; godz. 16.00 (W); godz. 16.25 płyty gramof.; godz. 16.45 „Miscelanea radjowe”; godz. 17.00 (W); godz. 18.00 chór katedr. z kościoła św. Jana w Toruniu; godzina 18.35 spotkanie lekkoatletyczne „Polska — Belgja” z Warszawy; godz. 19.00 „Ludwikowo — wielkopolski park przyrody” — wygl. dr. J. Różka; godz. 19.25 (W); godz. 20.00 koncert muzyki lekkiej; wyk.: Ork. Kolej. Przysp. Wojsk. pod bat. p. S. Sternalskiego; zespół „Revellersów” — „Foxton”, W. Kędziórówna (sopran); godz. 21.25 recital skrzypcowy prof. M. Szrajberówny; przy fortepianie prof. Franciszek Łukasiewicz; godz. 22.00 sygnał czasu — komunikaty.

Warszawa (1412 m) godz. 10.30 nabożeństwo z Torunia; godz. 11.30 muzyka religijna (płyty); godz. 11.57 sygnał czasu; godz. 12.15 płyty gramof.; godz. 14.00 „O dozorze nad mlekiem” — wygl. inż. Eug. Wiszniewski (dz. rolniczy); godz. 14.20 koncert ork. kawalerskiej I. pułku szwoleżerów; godz. 14.40 „Co rolnicy wiedzieć powinni o ustawach ratowniczych” — wygl. p. Pomianowski (dz. roln.); godz. 15.00 d. c. koncertu; godz. 15.50 pieśni St. Moniuszki odpś. Chór Zw. Nauczycielstwa Polskiego pod dyr. T. Mayznera; godz. 16.00 program dla dzieci; godz. 16.25 płyty gramof.; godz. 16.45 „Zielone Święta wśród ludu” — wygl. dr. K. Zawistowicz; godz. 17.00 koncert solistów; wyk.: A. Lenczewska - Sławińska (mezzosopran), E. Melman-Ciechanowska (fortepian); godz. 18.00 tr. z kościoła św. Jana w Toruniu, chór katedralny ks. Gieburowskiego; godz. 18.35 tr. ze Stadionu „Legji” w Warszawie spotkanie lekkoatletycznego Polska — Belgja; godz. 19.25 słuchowisko pt. „Błądny bokser” p/g noweli Smolskiego; godz. 20.00 koncert wieczorny; wyk.: Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego, A. Wróński (tenor); godz. 20.45 wiadomości sportowe; godz. 20.55 d. c. koncertu; godzina 22.00 skrzynka pocztowa techniczna; godz. 22.15 muzyka tan. z danc „Adria”.

Programy zagraniczne: Praga (489 m) 7.00 koncert poranny, 11.00 koncert promenadowy, 12.05 rozmaitości, 15.30 koncert połączonych ork. wojskowych, 19.30 „Halika” op. Moniuszki; Oslo (1083 m) 20.00 koncert symf.; Rzym (441 m) 20.45 „Otello” op. Verdiego; Medjolan (501 m) 20.30 koncert ork. wojskowej; Wiedeń (517 m) 20.00 „Orlow” opt. Granichstaodtana, 22.15 muzyka taneczna.

Akademja brytyjska w Radjo Poznańskim

W sobotę, dnia 3 bm. o godz. 20 Radjo Poznańskie transmitować będzie program akademji brytyjskiej, zorganizowanej przez Tow. Polsko - Angielskie wespół z Rajtem. Na program złożą się m. in. przemówienia p. kons. prof. Massey'a (w języku angielskim) i prezesa Towarzystwa p. prof. Br. Dembińskiego, solo fortepianowe p. prof. Nadziej Padlewskiej recytacje wierszy angielskich p. Eileen Krugowskiej, śpiew p. Gertrudy Fink w roli p. detektywa w ostry 58 p. p. pod bat. p. kpt. Chmielewicza.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Blaski i nędze Poznania

Wiadomości statystyczne za kwiecień

W tych dniach ukazał się kwietniowy numer „Wiadomości Statystycznych” miasta Poznania.

W kwietniu zawarto w Poznaniu 245 małżeństw; liczba urodzin wyniosła 396, w tem 195 chłopców i 201 dziewcząt. Dzieci nieślubnych urodziło się 53, a według zawodu ojca najwięcej dzieci przypadło na warstwy rzemieślnicze 135 i robotnicze 87.

Zgonów zanotowano w kwietniu 256; 135 mężczyzn i 121 kobiet. Jeżeli chodzi o przyczynę śmierci, to najwięcej wypadków przypada na gruźlicę narządów oddechowych 51, raka 24 i choroby serca 22.

W przytułku dla starców przyrwył w kwietniu wynosił 10 pacjentów, a stan pod koniec miesiąca 141.

W szpitalu miejskim przyrwył chorych wzrósł o 15 pacjentów, tak, że pod koniec miesiąca przebywało w

szpitalu 331. Zmarło w kwietniu 45.

W lecznicy miejskiej liczba pacjentów wynosiła pod koniec miesiąca 14 pacjentów, w szpitalu Dżakonisek 89, w szpitalu żydowskim 4, SS. Miłosierdzia 153, w zakładzie św. Józefa 107, a w sanatorium SS. Elżbietanek 70.

Chorób infekcyjnych zgłoszono policyjnie 118, przyczem najwięcej przypadło na gruźlicę płuc — 53.

Nowych budynków przyrwył Poznaniowi 60, w tem 49 mieszkalnych o 194 mieszkaniach a 647 ubikacjach. — Podań o zezwolenie na budowę wpłynęło 135 a udzielono 116.

Stan oszczędności i depozytów w K. K. O. wynosił pod koniec miesiąca 23 035 275,32 zł. Liczba zastawów w Lombardzie miejskim wynosiła 21 514, a suma udzielonych pożyczek 604 877 złotych.

Przed wielkim mitingiem lotniczym w Ławicy

Ostatnie informacje dla publiczności

Już tylko dwa dni dzieli Poznań od wielkiej imprezy lotniczej zorganizowanej przez Aeroklub Poznański w Zielone Świąta. Jak podawaliśmy już w pierwszym dniu odbędą się na Ławicy pokazy, akrobacje, skoki ze spadochronami, loty na plecach itp. atrakcje które niewątpliwie zgramadzą na lotnisku tłumy widzów. Organizatorzy postarali się o sprawną komunikację na Ławicę i dla wygody publiczności będą w niedzielę uruchomione nie tylko autobusy P. K. E. które poczną kursować z mostu teatralnego wprost na lotnisko cywilne począwszy już od godz. 13 ale i Dyrekcja Kolejowa dostarcza do dyspozycji 3 pociągi,

które odejdą z dworca głównego w niedzielę o godz. 14.20, 15.00 i 15.24. Z uwagi na przewidziany natłok przy kasach wskazaniem jest nabywanie biletów wstępu w przedsprzedaży, która odbywa się w lokalu Aeroklubu (Dyrekcja Kolejowa) L. O. P. P. (27 Grudnia) oraz w firmie Nowakowski i Synowie (27 Grudnia). Zwraca się uwagę, że dostęp na lotnisko od strony dworca kolejowego w Ławicy przez lotnisko kolejowe będzie otwarty tylko od godz. 14.30—15.50 to jest w czasie przybycia pociągów nadzwyczajnych, pozatem lotnisko będzie od strony hangarów 3 pułku lotniczego zamknięte.

Dzieła religijne sztuki ludowej

Wystawa w Muzeum Wielkopolskiem

W sobotę 3 bm. o godz. 12 nastąpi uroczyste otwarcie nowej wystawy graficznej, urządzonej przez Dyrekcję Muzeum Wielkopolskiego przy współpracy Towarzystwa Miłośników Grafiki. Wystawa, której tytuł brzmi „Obrazki święte”, obejmuje dzieła religijnej sztuki ludowej, a więc okazy rzeźby ludowej, obrazy na papierze i płótnie, również malowane na szkło, a przedewszystkiem grafika. Po raz pierwszy udostępniono szerszej publiczności przebogata i niezmiernie ciekawą kolekcję „obrazków świętych” ks. kanonika Leona Formanowicza z Gniezna, rezultat długoletnich i mozolnych zabiegów tego zbieracza.

Widzimy na wystawie najstarsze w Polsce drzeworyty gotyckie XV. wieku (własność biblioteki kapitulnej w Gnieźnie), prototypy późniejszych „obrazków świętych”, sprzedawanych na odpustach i jarmarkach, miedziorytów kolorowanych, drzeworytów ludowych, inkunabułów litograficznych, stalorytów i wreszcie „obrazków świętych” z najnowszych czasów.

Wystawa, która potrwa przez cały okres letni, zasługuje na uwagę ze względu na lokalny charakter wystawionych eksponatów, wyobrażających wizerunki cudownych figur i obrazków z Wielkopolski i innych dzielnic polskich.

KRATKI SĄDOWE

Sąd apelacyjny zatwierdza wyrok w procesie Beli Frenkiel

Swego czasu referowaliśmy obszernie proces Żydówki Beli Frenkielówny, oskarżonej o uprawianie agitacji komunistycznej wśród żołnierzy pułków poznańskich. Bela Frenkielówna przyjechała do Poznania w lipcu ub. roku i zajęła w Komunistycznej Partii Polskiej kierownicze stanowisko. Terenem działania były pułki poznańskie a specjalnie 7 p. s. k., gdzie Frenkielówna

usiłowała organizować jacejki, wciągając do roboty jakiegos st. strzelca Mielarka, który podczas aresztowania przy obozie koncentracyjnym 58 p. p. w Głównej zdołał zbiec. Wyrokiem sądu okręgowego Frenkielówna skazana została na 4 lata więzienia. Sąd Apelacyjny zatwierdził wyrok pierwszej instancji w całej rozciągłości.

Gdzie płacić komorne?

W związku z pewnym orzeczeniem Sądu Najwyższego

Niedawno ukazała się w pismach wiadomość o orzeczeniu Najwyższego Sądu, uznającym obowiązek właściciela domu do odbioru czynszu najmu w mieszkaniu lokatora. Na tle tej wiadomości powstało w naszej dzielnicy nieporozumienie. Należy wyjaśnić, że cytowane orzeczenie ma znaczenie jedynie na terenie byłej dzielnicy rosyjskiej, a jest oparte na tamtejszym kodeksie cywilnym.

Stan prawny w tej kwestji w b. dzielnicy pruskiej natomiast regulują §§ 269 i 270 niemieckiego kodeksu cy-

wilnego. Według tych przepisów i ich komentarzy należy komorne do kategorii zobowiązań przynależnych (Bring-schulden), to znaczy, że o ile umowa między stronami czego innego nie przewiduje, lokator zobowiązany jest doręczyć komorne w mieszkaniu wynajmującym, a w wypadku przekazywania komornego przez pocztę ponosić koszt przesyłki oraz opłatę za doręczenie przesyłki pieniężnej.

W sprawie fałszowania znaczków stemplowych

W dalszych dochodzeniach, prowadzonych przez wydział śledczy w

Poznaniu, przeciwko Ludwikowi Mytkowskiemu (pl. Sportowy 7), i Leonardowi Kaczmarkowi (ul. św. Wawrzyńca 22), obwinionym o kolportaż pranych chemicznie znaczków stemplowych, okazało się, że Mytkowski już w grudniu ub. r. wywabił znaki skasowania na 20 zużytych znaczkach stemplowych, każdy nominalnej wartości 50 zł. Tak prane znaczki Mytkowski wręczył Kaczmarkowi, który wspólnie z Romanem Walkowiakiem z Poznania (ul. Pocztowa 20), puścił wspomniane znaczki w obieg w Warszawie. Skarb Państwa nie został tą manipulacją poszkodowany, gdyż urząd opłat stemplowych w Warszawie zajął wszystkie sfalszowane znaczki. Ujawniono ponadto, że Mytkowski trudnił się praniem znaczków stemplowych wprost zawodowo. W grudniu ub. r. wręczył on Leonowi Fraszczyńskiemu prane chemicznie znaczki stemplowe, ogólnej nominalnej wartości 1080 zł. Fraszczyński zaś oddał znaczki dalej Władysławowi Ryfertowi (Rybaki 22) do sprzedaży.

Sprawa fałszerstw stemplowych, która przybiera charakter afery, rozpatrywana będzie już w niezadługim czasie przez sąd. (kl)

Uroczystości Bractwa Kurkowego

Tradycyjnym zwyczajem obchodzi w Poznaniu najstarsza Korporacja Bractwo Kurkowe (założone w roku 1253) swe doroczne uroczystości zielonościwątęczne, w których zazwyczaj bierze udział szersze społeczeństwo naszego miasta. Równocześnie przypada 680-lecie założenia Bractwa. Z uroczystościami połączone jest zdobycie najwyższej, przewidzianej statutem, godności króla zielonościwątęcznego, o która to godność walczy się przez cały tydzień.

Uroczystości rozpoczynają się pobudką w drugie święto Zielonych Świąt o godz. 6, wykonaną przez orkiestrę 58 pułku piechoty. Na intencję Bractwa odprawi się o godz. 10 w kościele farnym uroczyste nabożeństwo. Tegoż dnia o godz. 15 zbiórka członków Bractwa w mundurach z bronią przed mieszkaniem prezesa (najstarszego) p. Piotra Michałowicza przy ul. Cieszkowskiego 6, skąd nastąpi o godz. 15.30 wymarsz ulicami Cieszkowskiego, Sew. Mielżyńskiego. Placem Wolności, ulicą Nową przed Ratusz, gdzie o wymienionym czasie dokona przeglądu szeregów brackich król kurkowy w asyście starszyny brackiej. Następnie odmarsz do Ogrodu Strzeleckiego, gdzie nastąpi uroczyste otwarcie strzelania. Strzelanie odbywać się będzie codziennie do czwartku 8 bm. Oficjalna proklamacja nowego króla i rycerzy odbędzie się w niedzielę 11 bm. W II święto Zielonych Świąt koncertować będzie orkiestra 58 p. w ogrodzie Szelagowskim, gdzie dla gości przewidziane są rozmaite zabawy, również dla naszych milusińskich. W strzelaniu konkursowo do niektórych tarczy mogą również brać udział nieczłonkowie.

KALENDARZYK

Piątek 2 czerwca 1933.

Słońce: wschód 3.35; — zachód 20.05; — długość dnia 16 godz. 28 min

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn. Piątek godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana 13 st. C., pogodnie wiatr północno-zachodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 756 mm — W ub. dobie temperatura najwyższa 23 st. C., najniższa 9 st. C. Poziom wody w Warcie według notowań Państwowego Zarządu Wodnego: Dziś — 0,10 m.

Kal. rzk.: Marcelin; jutro Erazm. Kal. słow.: Ratysław Bł.; jutro Bratumiła.

Nocna służba aptek

Sródmieście: Apteka pod Złotym Lwem Stary Rynek 45. — Apteka Sapieżyńska plac Sapieżyński 1. — Apteka Chwaliszewska, Chwaliszewo 76. — Apteka pod Eskulapem, plac Wolności 13.

Lazarz: Apteka przy Parku Wilsona, ul. Marsz. Focha 47.

Wilda: Apteka pod Koroną, G Wilda 61. Jeżyce: Apteka „Pod Gwiazdą”, ul. Kraszewskiego 12.

W innych dzielnicach pełnią nocną służbę apteki tamtejsze.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * Ścisły post. W sobotę, 3 bm., jako w wigilję Zesłania Ducha św., obowiązują ścisły post i wstrzymanie się cały dzień od potraw mięsnych.

— * Z Sodalicji Pań Zawodu Kupieckiego. Nabożeństwo miesięczne ze wspólną komunią św. odbędzie się w pierwszą święto, 4 bm. o godz. 10 w kaplicy św. Józefa. Zebranie plenarne natomiast dopiero w dniu 12 bm. Projektowana wycieczka parowcem nie odbędzie się z powodów od zarządu niezależnych.

— * 40-godzinne nabożeństwo odbędzie się w kościele OO. Jezuitów. Początek w sobotę, dnia 3 bm. o godz. 6 wystawieniem Najśw. Sakramentu. Msze św. o godz. 6, 7, 8 i 9. W niedzielę i poniedziałek wystawienie Najśw. Sakramentu o godz. 6.30. Porządek nabożeństw świątecznych. Zakończenie całodzienną adoracją w niedzielę i poniedziałek o godz. 18.30 nauką. W poniedziałek zakończenie 40-godzinnego nabożeństwa o godz. 18.30 nauką i procesją.

— * Rekolekcje zamknięte Sodalicji Pań Akademickich odbędzie się od 16—20 sierpnia br. u SS. Urszulanek w Pniewach. Koszty wynoszą 15 zł. Zgłoszenia także pań, stojących poza Sodalicją, przyjmuje się do 20 bm. Półwiejska 19 m. 10 pomiędzy godz. 3—4 po południu.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * Z Poznańskiego Okręgu S. M. P. W niedzielę rano ze wszystkich S. M. P. okręgu wyrusza sztafeta rowerowa. O godzinie 7 sztafety z Obornik i Kostrzyna zjadą się w Poznaniu (plac Nowomiejski nr 5). Sztafeta z Mosiny wyrusza bezpośrednio do Modrzy. O godz. 9.30 powitanie wszystkich sztafet na szosie Stęszewskiej, następnie wspólny wyjazd do Modrzy i oddanie sztafet ks. patronowi okręgu. Po mszy św. i krótkim wypoczynku wyjazd przez Grodzisk, Rakoniewice i Rostarkowo do Wolsztyna. Przyjazd do Wolsztyna spodziewany jest około godz. 20-tej.

— * Z Drużyny Błękitnej. Zebranie dnia 4 bm. (w niedzielę) o godz. 10 w salce strzelniczej maokalibrowej przy ulicy Fr. Ratajczaka. Z powodu zbliżającego się wyjazdu pięciarzy na zawody do Przemysła i do Lwowa, oraz programu zakończenia w dniu 11 bm. wiosennego święta sprawności W. F. i P. W., jak również zlotu drużyny błękitnych dnia 2 lipca rb. w Toruniu i obozu letniego w Halerowie — obecność wszystkich członków Dr. Bł. konieczna. Na zebranie zaprasza się również sympatyków oraz członków Koła Przyjaciół Poznańskiej Drużyny Błękitnej.

— * Z Sodalicji Marjańskiej Urzędników. Zebranie plenarne odbędzie się dn. 6 bm. o godz. 19 w Marianum w klasztorze OO. Jezuitów, wejście ul. Szewska.

ZYCIE SOKOLE

— * Tow. gimn. „Sokół” św. Łazarz bierze udział w obchodzie 10-lecia Tow. gimn. „Sokół” w Lasku w dniu 5 bm. — Zbiórka i wymarsz z Rynku Łazarskiego o godz. 6 rano

— * Tow. gimn. „Sokół” w Lasku urządza w drugie święto, 5 bm., obchód 10-lecia założenia towarzystwa i poświęcenie własnego boiska. Zbiórka towarzystwa i delegatów rano o godz. 8.30. O godz. 10 msza św. w kościele parafjalnym w Wierach. Od godz. 14 koncert, różne gry towarzyskie i pokazy ćwiczeń na sprzętach. O godz. 21 przedstawienie amatorskie sztuki „Gwiazda Syberji”, odegrane pod gołębem niebem przy oświetleniu elektrycznym i pięknej dekoracji sceny.

WYSTAWY

— * Z Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych. W salonach Tow. przy placu Wolności 18 jest obecnie wystawa Stowarzyszenia Czeskich Artystów-Grafików imienia Hollara, która cieszy się niebywałym powodzeniem i liczną frekwencją. Nazwiska tych wybitnych artystów wystawiających są: Alex. Bouda, Fiala, Dillinger Kobliha, Majer, Moravec, Mueller, Neumann, Rambahousek, Silovsky, Stretti Jaromir, Stretti Viktor, Simon, Svabinsky, Tondl, Vik i Vondrous.

W pierwszą święto Zielonych Świąt wystawa zamknięta; w drugie święto otwarta od godz. 11—15.

KOMUNIKATY RÓŻNE

Przez ORBIS do Warszawy na Zielone Świąta za 14.— zł. ng 10 274

— * Wycieczkę krajoznawczą kajakami do Międzychodu organizuje Miejski Komitet W. F. i P. W. w porozumieniu z Poznańskim Związkiem Kajakowym w dn. 3, 4 i 5 bm. Wyjazd dnia 3 bm. o godz. 17 z przystani Klubu Kajaków (naprzeciw ogrodu Bractwa Kurkowego w Szczęśliwym). Program: poznanie doliny Warty, zwiedzenie Obornik, Obrzycka, Wronek, Sierakowa i Międzychodu; gry i zabawy; wspólne noclegi pod namiotami, ogniska i śpiewy. Powrót z Międzychodu do Poznania dnia 5 bm. o godz. 20.40. Kajaki, załadowane na pociąg w Międzychodzie, wrócą w dniu 6 bm. w godzinach rannych. Koszta wycieczki wyniosą w całości około 4 zł. Wyżywienie w czasie wycieczki we własnym zakresie (częściowo kierownictwo służy pomocą w zakupie produktów) Informację udziela kierownik wycieczki p.

J. Skrzypczak Koło W. F. Studium W. F., Park Wilsona, codziennie od godz 8-10 i 15-16. Ilość miejsc ograniczona. Zapisy na listę konieczne.

Wycieczka parostatkiem do Puszczykówna W poniedziałek 5 bm. urządził Komitet Budowy Przystani Harcerskiej Wilków Morskich swą czwartą wycieczkę parostatkiem do Puszczykówna. Doborowa orkiestra na statku i barce. Obfity bufet, moc niespodzianek. Wyjazd z Czartorji o godz. 8.30 rano. Bilety nabyć można w firmie A. Rose, ul. Nowa nr. 8. oraz u p. Woźniaka, św. Marcin 48 m. 7, a w dniu wyjazdu na Czartorji.

Z XIII szkoły powszechnej. W poniedziałek dnia 5 bm. a w razie niepogody dnia 11 bm. o godz. 3 po południu urządził Komitet Rodzicielski wraz z Kółem Przyjaciół Harcerzy przy XIII szkole powszechnej im. Jachowicza w Poznaniu na dziedzińcu tejże szkoły przy ul. Wyspiańskiego inożnik ul. Jarocho-wskiego wzięcie zabawy. Program obfituje w różne niespodzianki. Orkiestra wojskowa 58 p. p. Cały dochód przeznaczony na kolonie wakacyjne dla najbardziej potrzebujących wymieniających szkoły. Uprasza się o wydane poparcie.

Wycieczka Pracowników Kupieckich. Związek Zaw. Pracowników Kupieckich, Przemysł. Bank i Biurowych - Oddział w Poznaniu - organizuje od 19 do 22 bm. wycieczkę krajoznawczo-naukową do Łodzi, Łowicza i Warszawy. Koszt wycieczki łącznie z utrzymaniem wyniesie około 57 zł. Nieczłonkowie mogą brać udział w wycieczce za dopłatą 5 zł. Złozenia przyjmuje sekretariat, ul. Podgórna 12 b od godz. 9-16 i od 19-21.

Na pielgrzymkę do Wilna można się jeszcze zapisać do wtorku, 6 bm. godz. 12 w południe. Pielgrzymka pod przewodnictwem ks. dyr. Michałowicza wyjeżdża z Poznania dnia 11 bm., wraca 17 bm. i zwiedzi Warszawę, Wilno, Troki, Werki W Wilnie udział w uroczystościach Bożego Ciała. Przejazd w obie strony (koleje, autobusy, tramwaje, wstępy do zamków etc.) wynosi w klasie III 50 zł, w klasie II - 70 zł. Tanie kwatery w Wilnie i Warszawie zapewnią Złozenia przyjmuje Tow. "Pielgrzym" w Poznaniu ul. św. Józefa 5, tel. 20-62.

Komitet Towarzystw dzielnic wildeckiej wzywa wszystkie towarzystwa na Wildzie do udziału w uroczystości poświęcenia dzieci do komunji św. Zbiórka wszystkich towarzystw o godz. 7 przy Rynku Wildeckim

Stow. Młodzieży Polskiej w Zabikowie obchodzi w pierwsze święto, 4 bm. w ogrodzie p. Chmieleckiego uroczyste poświęcenie sztandaru. Program uroczystości: o godz. 9.30 zbiórka wszystkich towarzystw w ogrodzie p. Chmieleckiego, o godz. 11 uroczysta msza św. Po nabożeństwie zbiórka towarzystw i deleg. przed kościołem, defilada, o godz. 13 akademja w sali p. Chmieleckiego o godz. 15 zabawa, uroczysta msza św. w ogrodzie p. Chmieleckiego. O liczny udział zyczących towarzystwu prosi Zarząd.

WIECZORY, KONCERTY

Koło Sceniczne im. Krasińskiego urządzi dnia 4 bm. wielką wycieczkę parowcem do przepięknych okolic Radojew. Przygrywać będzie orkiestra 7. pułku artylerji konnej. Odjazd z Alei Szlagowskiej o godz. 8.30 rano.

Związek Kobiet Katolickich zaprasza wszystkie panie stowarzyszone okręgu poznańskiego, by jak najliczniej przybyły na przedstawienie „Wesela szamotulskiego”, które będzie odegrane przez siostrzane stowarzyszenie „Zjednoczenie” z Szamotuł w poniedziałek Zielonych Świąt w sali Domu Rzemieślniczego przy ul. Fr. Ratajczaka. Odbęda się dwa przedstawienia: o godz. 3 po poł. za 50 gr wstępu i o godz. 8 wiecz. za biletami w cenie od 1 do 2 zł.

Włodzimierz Marciniak młody lekkoatleta poznańskiej „Warty” stał się rewidacją tegorocznego sezonu. Osiągnął on świetne wyniki w biegach krótkich, to też spotkało go zasłużone wyróżnienie, bowiem wyznaczony został do reprezentacji Polski na poniedziałkowy mecz z Belgią w Warszawie. W niedzielę startuje Marciniak w Poznaniu w ramach zawodów Bruksela - Poznań.

KRONIKA MIEJSCOWA

Z targu. Dnia 2. b. m. na placu Sapiieżym-kim ołacono za nabiał: 1 kg masła wiejskiego 2.80-3.00 zł; 1 kg masła mleczarskiego 3.20-3.40 zł; 1 kg twarogu 0.60-0.80 zł; za litr śmietany 1.40-1.60 zł; litr mleka pełnego 20-22 gr; mendel jaj 0.90 zł.

za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1.60-1.70 zł; słoniny wędzonej 2.00-2.20 zł; wieprzowiny 1.40-1.80 zł; wołowiny 1.20-1.80 zł; cielęciny 1.20-1.80 zł; skopowiny 1.30-1.40 zł; koziny 1.00-1.20 zł; smalcu 2.40-2.60 zł.

za drób i dziczyznę: kura 1.80 do 3 zł; kaczątka 2-4 zł; geś 4-6.50 zł; para gołębi 1.00-1.20 zł; indyk 6.00-9.00 zł; perlica 3.20-3.50 zł; królik 1.30-1.40 zł; para kurcząt 2.00-4.00 zł.

za jarzynę ołacono: 1 kg. ziemniaków 6-8 gr; marchwi 15-20 gr; szpinaku 20-30 gr; kapusty 20-40 gr; seleru 30 gr; 1 pęczek pietruszki 20 gr; 1 kg cebuli 20 gr; 1 kg bobu 40-60 gr; pęczek młodej kalarepy 25-30 gr; główka zielonej sałatki 5-10 gr; pęczek rzodkiewek 8-10 gr; 1 kg rabarberu 10-20 gr; 1 kg szparagów 0.40-1.00 zł; 1 ogórek 50-80 gr; pęczek młodej marchewki 20-30 gr kalafior 0.40-1.50 zł.

za ryby: 1 kg. szczupaka 2.40-2.80 zł; okonia 1.40-2.00 zł; lina 1.80-2.20 zł; zł; suma 2.60-3.20 zł; mietusa 2.40-3.00 zł; leszcza 1.00 zł; 1 kg białych ryb 0.60 do 1.20 zł; 1 kg karpia 2.20-2.40 zł; 1 kg karasia 0.80-1.60 zł; za ryby śniecie ołacono 40-60 gr mniej; 1 kg węgorza 3.00-3.20 zł; 1 mendel raków 0.80-1.00 zł.

za grzyby: 1 kg grzybów suszonych 6.40-8.00 zł; 1 kg pieczarek 3.60 do 5.00 zł; 1 kg piestrzenic (t. zw. smardzów) 0.80-1.00 zł.

za owoce: 1 kg owoców suszonych 1.60-2.40 zł; za 1 kg jabłek 2.40-3.00 zł; 1 kg agrestu 0.60-0.90 zł.

Targ bardzo ożywiony. Duży dowóz nabiału i drobiu. (hu.)

KRONIKA WYPADKÓW

Samobójstwo. W Rostarzewie w pow. wolsztyńskim popełnił samobójstwo pchnąwszy się sztyletem w serce, 30-letni Stefan Mrozek Samobójca zmarł na miejscu. Przyczyna rozpaczliwego kroku nie została narazie wyjaśniona. (kl.)

Krew na zabawie. Podczas zabawy tanecznej w Konarzewie w pow. krotoszyńskim niejaki Ksawery Pluciński pchnął czterokrotnie nożem w okolice płuca Władysława Panterę ze Zdun Panterę w stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala w Krotoszynie. Kwiecińskiego odstawiono do dyspozycji sądu. (kl.)

Wypadki samochodowe. Na Górnej Wildzie róg ul. Wybickiego zderzył się samochód osobowy P Z 46 192 prowadzony przez Jerzego Walkowskiego (Chwałiszewo 76) z samochodem P Z P. R. 26 przyczem samochód p. Walkowskiego uległ częściowemu uszkodzeniu. - W nocy na ul. Dąbrowskiego za Szosą Okręzną zderzył się motocykl. prowadzony przez szeregowca 3 p. lotn. Bogdana Kościńskiego, z nieznanym woźnicą który jechał lewą stroną szosy w kierunku Poznania. przyczem wóz był nieoświetlony. Motocyklista, który odniósł lżejsze pokaleczenia, przewiezioł wojskowe pogotowie lekarskie do wojskowego szpitala okręgowego w Poznaniu. - Na ul. Władzowej samochód półciężarowy P Z 44 559, własność firmy Jan Zaremba, Górna Wilda 48, kierowany przez szofera Wawrzyńca Zarembę (ul. Sienna 2) zderzył się z taksówką samochodową nr. 34, kierowaną przez właściciela dorożki p. Leona Zuchowskiego (ul. Maleckiego 19). Wypadku w ludziach nie było. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

Ujęcie złodziei. W dniu 31 maja dopuszczono się kradzieży z włamaniem u p. Edmunda Schmidta ul. Główna 3. Ujawniono jako sprawców 4 osobników, którym odebrano część skradzionego towaru. Są to Feliks Karolczak, Paweł Sparty Bogdan Przysiek, wszyscy bez stałego miejsca zamieszkania, oraz Władysław Zwiernik, ul. Średnia 6. Sprawców wspomnianego włamania odstawiono do więzienia sądownego w Poznaniu. (kl.)

JARMARKI

PIASKI. Jarmark ogólny, tj. na bydło konie i towary kramne, odbędzie się w środę, dnia 14 bm.

LWÓWEK. Jarmark, tylko kramny, odbędzie się w środę, dnia 21 bm. - Spęd koni i bydła wzbroniony.

NOWY TOMYŚL. W czwartek, 8 bm. odbędzie się jarmark na konie, bydło, świnię, towary kramne i produkty rolnicze. Wyjątkowo uzyskano na ten dzień zezwolenie władzy na spęd zwierząt.

Z Poznańskiego

GNIEZNO. (Wypadek w lesie). W tych dniach 72-letni p. Andrzej Kowalski udał się do lasu skorzęcińskiego po drzewo, stosownie do zezwolenia nadleśnictwa. Przy cięciu drzewa spadł na niego grubszy konar tak nieszczęśliwie, że starca musiano odstawić do szpitala miejskiego. Mimo troskliwej opieki Kowalski zmarł.

(Samobójstwo). Czeladnik krawiecki Tadeusz Owczarzak w Gościeszynku naderemnie szukał pracy. Z tego powodu targnął się na swe życie, mianowicie poderżnął brzytwą sobie gardło, w obecności swego ojca. Mimo rychłej pomocy lekarskiej zakończył swój żywot w strasznych męczarniach. (br.)

OSTRZESZÓW. (Zuchwała kradzież). W tych dniach dokonali nieznanego złoczyńcy zuchwale kradzieży w majątku Rojów pod Ostrzeszowem u właściciela tejże p. Melchjora Jarmusza. Jeden ze złodziei poprzednio przybył jako bezrobotny z prośbą o wsparcie, przyczem ofiarował na sprzedaż zegarki itp. Banda złodziejska weszła w nocy oknem do mieszkania, przyczem najprawdopodobniej posługiwała się preparatem nasennym i uspiła osoby spoczywające w sąsiednim pokoju. Łupem złodziej padły skrzynki z sztucem srebrnym oraz walizka z narzędziami lekarskimi.

(Z rady miejskiej). W uzupełnieniu podanej przez nas wiadomości o uznaniu wyrażonym przez radę miejską dla zasłużonego obywatela p. Jana Dirskiego z Ostrzeszowa, dowiadujemy się, że rada miejska jednogłośnie uchwaliła w dowód uznania 33-letniej pracy w korporacjach miejskich zamianować p. Jana Dirską senjorem obywatela. (Op.)

STRZELNO. (Z rady miejskiej). - Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej uchwalono m. in. przeniesienie w stan spoczynku dotychczasowego kierownika rzęzi miejskiej p. Teofila Weigta wskutek ukończonego 65 roku życia. Zaznaczyć wypada że p. Weigt funkcje kierownika rzęzi miejskiej pełnił przez kilkadziesiąt lat. Ponieważ Bank Gospodarstwa Krajowego gotów jest udzielić pożyczki w wysokości 30 000 zł na cele rozbudowy miasta wybrano komitet finansowy rozbudowy w skład którego weszli pp. Hubert Tomasz, Szczepan Mazurkiewicz, budowniczy Józef Pankowski i Szczepański Jan. Na rok 1934 uchwalono 12 jarmarków ogólnych.

(Cegielnia miejska). Ostatnio uruchomiona została cegielnia miejska w budynkach, należących do firmy „Tri”. Aktu otwarcia dokonano wobec członków magistratu i rady miejskiej. Uroczystość zaszczycił swoją obecnością p. starosta Stepiński.

(Wizytacja biskupia). Parafję naszą wizytował J. E. ks. biskup Laubitz, sufragan gnieźnieński. Z okazji przyjazdu dostojnego gościa miasto nasze przybrało odświętną szatę. W ul. św. Ducha u bramy triumfalnej oczekiwały ks. biskupa korporacje miejskie z burmistrzem Radomskim i przewodniczącym rady miejskiej p. Albinem Radomskim na czele. - Imieniem miasta powitał ks. biskupa p. burmistrz, poczem pochodem udano się na ul. św. Ducha, Rynek i ul. Kościelną przed bramę kościelną. Po powitaniu dostojnika przez dozór kościelny i wręczeniu mu bukietu kwiatów w procesji zaprowadzono go do kościoła. Ze stopni wielkiego ołtarza powitał pasterza imieniem parafji strzebińskiej ks. prałat. Odpowiedział ks. biskup, udzielając pasterzkiego błogosławieństwa. Zkolej odbyły się żalobne nieszpory i procesja na dziedziniec kościelny, krótkie nabożeństwo majowe oraz bierzmowanie. Wieczorem w salce parafjalnej odbyło się zebranie dozoru kościelnego pod przewodnictwem ks. biskupa. Nazajutrz odprawił ks. biskup mszę św. poczem odbył się egzamin dzieci oraz wizytacje miejscowej ochronki, szpitala powiatowego itp. Wieczorem tegoż dnia ks. biskup wziął udział w akademji Akcji Katolickiej. Na dalszą wizytację odjechał ks. biskup do Stodół, żegnany przez mieszkańców miasta z największymi objawami serdeczności.

WRZEŚNIA. (Z Koła Przyjaciół Harcersstwa). Podczas zebrania omawiano sprawę obozów letnich dla tuł druzyn harcerskich. Drużyna gimnazjalna wyjeżdża do Ignalina w okolicy Wilna na cztery tygodnie, drużyna szkoły powszechnej na krótszy pobyt w okolicy Wrześni, a drużyna żeńska wysyła ją druchny na kurs instruktorek wzgl. zastępowych, K. P. H. poprze obozy pomocą moralną i materialną. Prezes p. aptekarz Konieczny złożył podziękowanie ks. harcmistrzowi Jankemu i kom. hufca p. por. Dąbrowskiemu za poniesione trudy około urządzania dnia propagandy i wysunął myśl zorganizowania podczas zimy wystawy robót harcerskich. Ks. harcm. Janke za-

projektował na koniec sierpnia pokazy sprawności harcerzy we wzorowym obozie, a hr. St. Mysłowski zalecał harcerstwu urządzić jako imprezę dochodową widowisko cyrkowe.

(Święto druchen). W niedzielę urządziło Stow. Młodych Polek swe dobowe święto druchen. W dniu tym brały udział w nabożeństwie wszystkie druchny ze sztandarem i przystąpiły gremjalnie do komunji św. W południe odbyła się uroczysta akademja w salce parafjalnej. Na program uroczystości składały się: słowo wstępne, wypowiedziane przez ks. patrona Jankego, pieśni, deklamacje, odczyt prezeski, uroczyste przyrzeczenie druchen.

Ks. Prymas w Toruniu

Na kongres chórów kościelnych, który odbędzie się w Toruniu w czasie Zielonych Świątek (4 i 5 bm.), zapowiedział swoje przybycie J. Em. Prymas Polski ks. kard. Hlond. J. Em. zamieszka w Toruniu w klasztorze SS. Elżbietanek.

Z innych ks. biskupów mają przybyć do Torunia na kongres biskup chełmiński J. E. ks. dr. Okoniewski z Pelplina i biskup łomżyński J. E. ks. Łukomski. (wd)

W Jarocinie spłonęła fabryka

Nasz korespondent jarociński (ek) donosi: W środę dnia 31 maja wybuchł o godz. 10.30 groźny pożar w fabryce wyrobów cementowych Braci Koralewskich. Zanim pomoc nadeszła, stała już cała szopa, przylegająca do fabryki, w płomieniach. Ogień przenosił się w krótkiej chwili na fabrykę, którą strawił doszczętnie. Przybyła straż pożarna zajęła się ratowaniem inwentarza żywego oraz nagromadzonych zapasów cementu, papy i innych artykułów. Spaliła się szopa, suszarnia, chlew, stajnia, magazyn i hala maszyn. Skutki pożaru mogłyby przybrać straszne rozmiary, gdyby nie szybka decyzja i orjentacja straży pożarnej, która z narażeniem życia wydobyla z płonącej szopy metalową beczkę napełnioną ropą naftową. Straty powstałe sięgają sumy kilkunastu tysięcy złotych. Mimo późnej pory na miejscu pożaru zebrały się tłumy publiczności.

Strasna śmierć kolejarza

Dziś w nocy na stacji kolejowej w Jarocinie zdarzył się straszny wypadek. Zajęty przy przetaczaniu wagonów przy pociągu towarowym p. Kulczak Wincenty z Ciświcy (pow. Jarocin) nie zauważył nadjeżdżającego pociągu przyspieszonego nr. 614 z Warszawy, który przychodzi do Jarocina o godz. 1.28. Pociąg, będący jeszcze w pełnym biegu, odepchnął Kulczaka z taką siłą, że ten upadł na obok położony tor, gdzie przetaczano wagony pociągu towarowego. - Kulczak upadł właśnie pod ten nadjeżdżający pociąg towarowy, który odciał mu obie nogi, roztrzaskał głowę i pogruchotał prawe ramię. Ciało nieszczęśliwego kolejarza tworzyło jeden skrawiony strzęp i śmierć w tych warunkach nastąpiła natychmiast. Zmarły liczył lat 32, osierocił żonę i troje dzieci, z których najmłodsze liczy 14 dni. Wstrząsający ten wypadek wywołał wśród licznych rzesz kolejarzy naszego miasta przynębnienie. (p)

Olbrzymi pożar w Bukownicy

22 budynki spłonęły, straty wynoszą około 100 tysięcy zł

W Bukownicy w pow. kępińskim w śróde wybuchł w zabudowaniach gospodarza Franciszka Czemplika pożar, który wkrótce przybrał olbrzymie rozmiary. Z chlewa, w którym parowano ziemniaki, przerzuciły się płomienie na stodołę, niszcząc oba budynki doszczętnie. Z zabudowań Czemplika pożar przerzucił się na zabudowania sąsiednie. Susza i wiatr sprzyjały rozwojowi ognia. Niebawem prawie cała wieś stała w płomieniach. Nad Bukownicą zacerwieńnię się olbrzymia łuna, widoczna zdaleka. Ludność okoliczna pospieszyła na ratunek. Przybyło około 20 ochotniczych straży z okolicy, m. in. również pompy motorowe z Kępna i odległego o 40 km Ostrowa. Głównym zadaniem straży było zlokalizowanie pożaru, co też dzięki wielkim wysiłkom ostatecznie się powiodło.

Spłonęły przedewszystkiem budynki kryte słomą, zaś zabudowania pokryte dachem odpornym na ogień zdolano uratować. Pastwą płomieni padły ogółem 22 budynki dziesięciu właścicieli, oceniane przez pogorzalców

na około 100 tys. zł. Oprócz zabudowań Czemplika spaliły się stodoła i narzędzia rolnicze rolnika Franciszka Cyboka i Wojciecha Bukowskiego, u Wojciecha Szczęta spaliła się stodoła z narzędziami rolniczymi, ponadto zginęło w płomieniach 12 świń i koni. U Michała Dziekana spaliła się stodoła i chlew, podobnie u Leona Sitka, któremu począł palić się dom mieszkalny. U Wojciecha Smardza poszedł z dymem dom mieszkalny i chlew, u Teodora Calińskiego spłonął chlew, u Jadwigi Wronkowej dom i chlew, a u Marcina Stempina zgorzała szopa.

Niestety nie obyło się bez ofiar w ludziach. Przy ratunku płonącego dobytku poparzony został dotkliwie mieszkaniec Bukownicy p. Tomasz Mitula. Pożar był przypadkowy i powstał prawdopodobnie wskutek nieostrożności czy też jakiejś wady parnika do ziemniaków, ustawionego w chlewie p. Czemplika.

Na miejsce pożaru delegowany został specjalny wysłannik Urzędu śledczego w Poznaniu. (kl)

Uczestnicy praskiej konferencji Małej Ententy

w chwili podpisywania paktu organizacyjnego Małej Ententy. Przy stole podpisuje egzemplarz paktu rumuński minister spraw zagranicznych Titulescu. Na prawo obok niego minister Benesz; w prawym rogu siedzi min. Jętic, przedstawiciel Jugosławii.

Jak z 1001 nocy

Indje to kraj, który zapewne najbardziej wyobraźnię Europejczyka i słuszenie. Jest to świat tak odmienny od naszego, że trudno go sobie wyobrazić nieprzypatrzwszy mu się z bliska. Skarby, kryjące się w pałacach maharadzów są wprost bajeczne i prześcigają wszystko, co wymyślić potrafił nawet poeta o najbardziej wyobraźni.

Do najciekawszych środowisk indyjskich należy miasto Bikaner, stolica państwa tejże nazwy. Jest to jednym z nielicznych miast indyjskich, w których nie ma głodnych. W zimie, jako porze szczególnie przyjemnej jest Bikaner miejscem wypoczynku dla wielu zamożnych kupców i przemysłowców Bombaju i Kalkuty, którzy tutaj posiadają wspaniałe pałace. Liczba Europejczyków jest niewielka, zatrudnieni oni są przy kolei i elektrowni, oraz przy zakładaniu studni artezyjskiej. Maharadza, który od wczesnej młodości panuje już lat 40, nie jest już księciem orzentalnym, jak go sobie wyobraża Europejczyk, o ile ma na myśli zniewieściałego w zbytku bohatera haremu, lecz panem feudalnym spędzającym 16 godzin na dobę na sprawach państwowych. Posiada on bardzo wybitny wpływ na kierunek polityki książąt indyjskich. Przez wiele lat był kanclerzem indyjskiej izby książąt. Za jego rządów powiększył się majątek narodowy sześciokrotnie i jemu też zawdzięcza się budowę 80 mil długiego kanału od rzeki Ganges w głąb kraju, dzięki czemu używano północną część pustyni Maharadza państwa Bikaner, liczącego 2,5 mil. mieszkańców, oddaje wprawdzie część podatków Anglii, poza tem jest zupełnie samodzielnym władcą, który już niejednokrotnie walczył pod flagą Anglii. Armia jego, licząca 6000 chłopów dzieli się na piechotę, konnicę i oddziały wielbłądników, stanowiących gros armii i tworzących oddziały artylerji karabinów maszynowych i wojsk technicznych.

Miasto Bikaner zbudowane jest z najwyższym przepychem architektury staroindyjskiej. Budulec stanowi przeważnie czerwony piaskowiec z pobliskich kamieniołomów oraz śnieżnej białości marmur. Są tam całe ulice zabudowane przepysznie gmachami z tego materiału. Pałace posiadają dużo rzeźb i innej ornamentyki. Wzdłuż fasad biegają galeryjki i balkony, których okna dzięki subtelnej ornamentyce robią wrażenie wzorów haftowanych. Dachy są płaskie, wiele z nich nosi pawilony kształtu kopuły. Drzwi są bogato rzeźbione i często obite srebrem.

Stary pałac jest prawdziwym cudem, jakiego drugiego nie spotka się w całych Indiach. Jest to potężny kasztel, wznoszący się na wysokość 7 pięt o długości około 1 km. Wszystko, co potrafiła stworzyć sztuka staroindyjska, znajduje się w jego wnętrzu. Stulecia pracowały nad jego udoskonaleniem. Niemniej jak 7 sal tronowych ozdobionych z niesłychanym prze-

pychem złotem i drogiemi kamieniami mieści się w pałacu. Jedna sala posiada krzesła tronowe z czystego złota, strzeżone dzień i noc przez oficera gwardji przybocznej. Na 4 piętrze wieży zamkowej znajduje się w tresorze stalowym skarb, jaki sobie trudno wyobrazić, w tem olbrzymia kolekcja najcenniejszych smaragdów świata w stanie nieszlifowanym. W innej sali mieści się biblioteka posiadająca niezmiernie cenne zbiory rękopisów sanskrytowych, przeważnie dotąd nie opublikowanych.

Nowy pałac zbudowany w odległości 2 mil od starego, jednoczy w sobie najwspanialszą sztukę indyjską z wytwornym komfortem angielskim.

Na barwny ruch uliczny składają się białe odziani mężczyźni z niższych kast kobiety w złotem tkanych szatach, i karoce oraz zwierzęta wierzchove ludzi zamożnych, którzy uważają sobie za uimę chodzić pieszo. Nierzadko spotyka się powozy całe z srebra. Powóz poprzedzają hajduki, a na tyłach powozu siedzi dwóch lokajów. Ludzie bogaci posiadają drogie samochody, o karoseriach obitych gęsto złotem i srebrem. Panoramy uliczną uzupełniają święte woly i krowy, którym schodzi się z respektem z drogi, i które

P. Paweł Dąbrowski,

student Wyższej Szkoły Handlowej, aresztowany w dniu 22 maja, tj. w tydzień po uwięzieniu pięciu przwódców poznańskiej młodzieży akademickiej. — P. Dąbrowski, do tej pory przebywa w więzieniu.

W zakamarkach Wilna

W drugim dniu pobytu w Wilnie rozpoczniemy zwiedzanie od domu, w którym — mieszkał Juliusz Słowacki. Zbiory Wydziału Sztuk Pięknych objaśnią nam będzie dziekan Wydziału Sztuki. Zwiedzimy dalej uniwersytet, archiwum państwowe, pałac Rzeczypospolitej, charakterystyczne ulice, pomniki itp. Po południu wycieczka parostatkiem do Werek. W trzecim dniu

dalsze zwiedzanie miasta m. in. miejsca straceń z 1863 roku, Muzeum Tow. Przyjaciół Nauk, po obiedzie kościół św. Piotra i Górę Trzykrzyską. Ostatni dzień poświęcony jest na wycieczki samochodami do Wilejki i Trok. Wieczorem tego dnia wyjazd do Warszawy. Szczegółowy program pobytu w Wilnie i rozkład godzin doręczony będzie uczestnikom w pociągu.

Pobyt w Warszawie w drodze powrotnej od rana do godz. 17. W godzinach rannych zorganizowane będzie fakultatywne zwiedzanie stolicy autocarem za osobną dopłatą 10. Czytelnicy pisma naszego korzystają z 50 proc. zniżki za okazaniem dołączonego bonu. Wyjazd z Warszawy nastąpi 19 czerwca o godz. 17.20, przyjazd do Poznania o godz. 22.50.

Zapisy na wycieczkę przyjmuje jeszcze do 3 czerwca Agencja Polskiego Biura Podróży „Francopol”, Par. Al. Marcinkowskiego 11, tel. 44-76.

dlatego częstokroć hamują komunikację.

Kobieta wyższego stanu spędza żywo swój w babinicu, pokazywać się może tylko zawalowana. Nie wolno jej wychodzić pieszo na ulicę, a gdy wyjeżdża musi jej towarzyszyć służba, a mimo to — którą zna wszystkie ścieżki amora? — instytucja przyjaciela domu nie jest i tam nieznaną.

Szczególnie interesujące jest stanowisko bajadery, zapoznawane w Europie całkowicie. Bez jej udziału nie jest do pomysłienia jakakolwiek uroczystość. Tancerka i śpiewaczka jest ona wolną kobietą. Nie jest ona, jak się przypuszcza miłośnicą sprzedajną, lecz oddarza swą miłością mężczyznie, którego uważa za odpowiedniego partnera, aczkolwiek prawdopodobnie jak wszędzie na świecie, na szali miłości więcej zważy smaragd niż serce Bajadera zwana na północy Natchgirl, a na południu Devadasi, przechowuje tradycje najszerszej sztuki tanecznej i śpiewnej. Śpiewa ona dzisiaj jeszcze te same pieśni co przed 2000 lat, których skala obejmuje 22 tonów. W i P.

Uratowało go polskie nazwisko

Czysto polskie nazwiska — dla cudzoziemców wręcz nie do wymówienia — są dla naszych rodaków przeżywanymi na obczyźnie, źródłem ciągłego utrapienia i niejedną Strzelecki Pryszczalski czy Kwasiobrodzki „dla świętego spokoju” upraszcza zagrancją swe rodowe nazwisko nadając mu brzmienie dla cudzoziemskiego języka bardziej przystępne.

Zeby jednak takie „nieodstępne” polskie nazwisko przynieść miał komuś na obczyźnie już nie kłopot, ale wręcz korzyść — tego jeszcze nie było. A właśnie taki wypadek zdarzył się jednemu z naszych rodaków. Prawda że fakt ten miał miejsce w stolicy Kalifornji, Los Angeles, a nasz bohater nosi rasowe polskie imię i nazwisko: Przemysław Szmurczykowski, bądź co bądź zdarzenie jest niezwykłe.

Owóż — pan Przemysław Szmurczykowski miał nieszczęście, że — prowadząc własne auto ulicami Los Angeles — został przytrzymany przez policjanta za poważne przewinienie, o ruchu ulicznym za które to przewinienie grozi w Stanach Zjednoczonych dość znaczna grzywna pieniężna.

W myśl tedy ustawy, sędzia William McKay zamierzał skazać naszego rodaka na 10 dolarów grzywny, gdy — ogłaszając swój wyrok — zakrzuszył się i utknął...

— Człowieku idź do domu! — rzekł wreszcie po chwili do zdumionego p. Szmurczykowskiego — Wypisanie pańskiego nazwiska na pokwitowaniu sadowem kosztowałoby sąd więcej fatygi niż wartość dziesięć dolarów.

I tak to, dzięki „trudnemu” nazwisku polskiemu, nasz rodak uniknął kary.

Jak wynaleziono lak do pieczętowania

Przed 400 laty żył w Paryżu kupiec nazwiskiem François Rousseau, właściciel sklepu drogerijnego. Pewnej nocy wybuchł w sklepie wielki pożar, który w mgnieniu oka ogarnął cały dom i zniszczył cały zapas towarów. Po ugaszeniu pożaru Rousseau z dwoma synami zabrał się do usuwania gruzów i przeszukiwania za ewentualnymi resztkami ocalonych towarów. Nasamprzód odszukano kasę. Pod szufladą kasową znajdowała się półka, w której przechowywano zwykłe skrzynkę z cynobrem, baryłkę z szelakiem i drugą z żywicą. Ogień zniszczył był szufladę z monetami srebrnymi i złotymi, które wpadły do baryłki z szelakiem. Szelak, żywica i cynober pod wpływem gorąca stopiły się i tworzyły jedną czerwoną bryłę. Do bryły tej przyłapione były monety. Kiedy Rousseau zaczął odrywać monety od masy, okazało się, że pozostawiły one na niej świetne odciski rysunku. Rousseau zrozumiał, że na tej właściwości masy można zrobić znakomity interes. Zbadawszy dokładnie skład tej masy, zaczął wyrabiać z cynobru, szelaku i żywicy sztabki i polecać je jako znakomity środek do lakowania.

Artykuł zyskał znacznie na wziętości, gdy pewna dama z arystokracji francuskiej zapadła ciężko na zdrowiu, z powodu zwilżania ustami używanych powszechnie do zamykania listów zielonych opłatków. Sam Król Ludwik XIII i sławny jego kanclerz, kardynał Richelieu, posługiwali się wyłącznie lakiem, który w krótkim czasie rozpowszechnił się w najszerzych warstwach ludności. Był czas, kiedy ludzi o garnęła prawdziwa manja lakowania listów, nawet o najblachszej treści. Dzisiaj zaopatrują się w pieczęcie tylko przesyłki wartościowe i dokumenty. WiP.

Ze Związku Zaw. Literatów Polskich w Poznaniu

Pragnąc umożliwić młodym literatom zapisanie się na członków Związku Zawodowego Literatów Polskich w Poznaniu, walne zgromadzenie Związku unieważnia dotychczasowy regulamin, dotyczący przyjmowania oraz skreślenia członków i uchwała regulamin następujący:

Regulamin

Przyjmowania i skreślenia członków Związku Zawodowego Literatów Polskich w Poznaniu

I. Przyjmowanie członków: 1. Członkiem Związku Zawodowego Literatów Polskich w Poznaniu może być literat polski, przyjęty przez zarząd Związku, do którego kompetencji należy badanie kwalifikacji poszczególnych kandydatów członków.

2. Badanie kwalifikacji kandydatów może być zalatwione jedynie w obecności wszystkich pięciu członków zarządu.

3. Zasadniczymi warunkami kwalifikującymi kandydata na członka Związku, są: a) zgłoszenie przez kandydata na piśmie wniosku o przyjęcie na członka Związku z podaniem daty urodzenia oraz wyszczególnieniem dotychczasowych prac, drukowanych w wydaniach książkowych, lub w czasopiśmie, wzgl. wystawionych sztuk teatralnych; — b) poświadczenie dwóch rzeczywistych członków Związku, potwierdzające wiarygodność wymienionych na wniosku informacji i uzasadniające kwalifikację kandydata jako literata.

4. Uchwały w sprawie przyjęcia na członka Związku zapadają zwykłą większością głosów w drodze tajnego głosowania wszystkich pięciu członków zarządu.

5. W razie odmowy przyjęcia kandydat jest powiadamiany o tem na piśmie przez zarząd bez podania powodów odmowy.

II. Skreślanie członków: W uzupełnieniu przepisów, zawartych w §§ 7 i 8 statutu, w sprawie skreślenia członków, walne zgromadzenie postanawia co następuje: We wszystkich wypadkach skreślenia ze Związku poszczególnych członków, skreślony członek ma prawo odwołania się do najbliższego walnego zgromadzenia. Decyzja walnego zgromadzenia w tych sprawach zapada zwykłą większością głosów i jest ostateczna.

Zabawa, jakich mało!

Naprawdę! Zabawę, jakich mało, przygotowują nam Panie Wincentki świętomarcińskie. Zawsze energiczne, pomysłowe i pełne zapału organizacyjnego Zawsze wymyślą coś nowego, co się napewno uda, i co daje zadowolenie i pożytek. Więc i teraz wymyśliły imprezę całkiem oryginalną: wycieczkę majówkową do Swarzędza. Tam w przepięknym parku i ogrodzie (prywatnej własności pp. mecenasostwa Jagielskich) odbędzie się zabawa towarzyska. Ogród ze stawkiem, park nad jeziorem, a więc okazja dla wędkarzy i do przejażdżek wiosłarskich. W ogrodzie wspaniała kręgielnia, a więc okazja do zdrowej zabawy w kręgle. Pokoiki zaciszne, a więc okazja dla brzydystów. Wszystko to dla... specjalistów. Dla ogółu zaś — wesoła muzyka, wybory, urozmaicony i tani bufet szereg niespodzianek i t. d., i t. d. Słowem zabawa, jakich mało!

Dalsze szczegóły co do przejazdu i t. p. podamy niebawem.

Pożegnalny wieczór zespołu artystów Teatru Wielkiego

Dziś w piątek, dnia 2 bm o godz. 8 wieczorem odbędzie się w Teatrze Wielkim przedstawienie ultra-wesołej rewji pod tytułem „Wesoły odjazd” z udziałem całego zespołu operetkowego naszych artystów, którzy przez cały ubiegły sezon bawili poznańską publiczność.

Przedstawienie to będzie jednym wielkim wybuchem śmiechu a Teatr Wielki będzie miejscem rendez-vous najwytworniejszej publiczności. Całkowity dochód na korzyść zespołu. Ceny miejsc normalne. A więc dziś wszyscy do Teatru Wielkiego, by pożegnać sympatycznych artystów.

TEATRY

Z Teatru Polskiego

Dziś i jutro „Tak, a nie inaczej” z gościnnym występem znakomitego artysty scen stołecznych Marjusza Maszyńskiego, którego występy w tej komedji dobiegają końca, kto nie widział w tej roli Maszyńskiego niechaj śpieszy do Teatru Polskiego, ponieważ pozbawiony będzie przemilego wieczoru.

„Nina, gwiazda ekranu” w Komedji Muzycznej

W sobotę, w niedzielę i poniedziałek odbędzie się w Komedji Muzycznej trzy święte przedstawienia po najniższych cenach 1 zł, 1.50 i 2 zł. Odegrana zostanie najświetniejsza farsa współczesna „Nina gwiazda ekranu”, pełna humoru i przezabawnych sytuacji, osnuta na tle niezmiernie komicznych dziejów kariery „gwiazdy filmowej”.

„Fräulein Doktor” w Komedji Muzycznej

W niedzielę o godz. 3 popoł. „Fräulein Doktor” po cenach zniżonych: 1,— 1.50, 2,— zł.

BON

Kurjera Poznańskiego na zwiedzenie Warszawy z wycieczką P. B. P. Francopol do Wilna za opłatą 50%.

KAPELUSZE wiosenne i latowe **DAMSKIE i MĘSKIE**

NOWOŚCI poleca w wielkim wyborze

TOMASEK Pocztowa 9

Reparacje tanio i akuratnie dg 3310

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

— **P. Krawczak.** Nowe mieszkania nie podlegają ochronie lokatorów i nie potrzeba płacić od niego podatku od lokali. (K)
— **Kunigas.** W składach rowerów. (K.)
— **Eleste.** Można zaczepić uchwałę jeżeli nie zachowano postanowień statutu. Radzimy wystąpić na drogę sądową. (K.)

SPORT Belgowie w Poznaniu

Lekkoatletyczna drużyna belgijska, która pod nazwą Bruksela rozegra w niedzielę o godz. 16 na stadionie miejskim zawody z reprezentacyjną drużyną naszego miasta przybyła do Poznania dziś o godz. 13.19. Drużyna, której począwszy od Zbyszynia towarzyszył już przedstawiciel F. O. Z. L. A. p. Stróżyk, powitał na dworcu prezes p. Ryszczewski, a w imieniu naszych wydawnictw p. Antoniewicz. Dodać należy, że oprócz całego zarządu POZLA zebrało się na dworcu sporo publiczności, która przybyła powitać sympatycznych gości. Drużyna belgijska przyjechała w komplecie i z zainteresowaniem oczekuje niedzielnego spotkania. Kto chce wziąć udział w tym atrakcyjnym spotkaniu, niech natychmiast zaopatrzy się w bilet, który nabyć można w firmach „Camera” Franciszka Ratajczaka 3 oraz Dom Sportowy św. Marcina 33. Bilety w przedsprzedaży są tańsze o 10 proc. Bilety po specjalnie niższej cenie dla wojska i szkół nabyć można w „Uniw. Składzie Papieru” Wjazdowa 10 od godz. 17 do 18.

Lekka atletyka

Finnowie są już w doskonałej formie, czego dowodzą ostatnio uzyskane wyniki. W Tammerforsie zwyciężył w biegu na 3000 m Lehtinen w czasie 8:35.2 przed Virtanenem 8:35.6. W kuli zwyciężył Aloratu 15.13, w oszczepie Liettu 62.60 m.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:
Na pomnik Serca Jezusowego: J. R. z podziękowaniem za doznane łaski 5 zł. —

Razem z poprzednio pokwitowanymi 230.50 złotych.
Na Komitet Tanich Kuchen: Ka. Skotnicki 20 zł.
Na głodnych robotników w Luboniu: Tow. św. Wincentego a Paulo parafji Boże Ciało 10 zł. — Z. M. 30 zł. — Fr. Szulc (św. Marcin 43) 10 zł. — Z. B. 2 zł. — Marta Kędziorzanka 2 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 251 zł.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zgody:
Dnia 1 czerwca zgłoszono: Markus Cohn, kupiec 70 l. Cecylja Switońska, z domu Schulzówna, wdowa, 61 l. Janina Janowska, z domu Goderska, 26 l. Aleksandra Walkowska, 5 mies. 28 dni. Elżbieta Malanowska, robotnica, 20 l.

Białe zęby: Chlorodont

Pasta do zębów, używana przez miliony ludzi na całym świecie. Pierwszorządna w działaniu, oszczędna w użyciu.

nr 9 449

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Stow. Młodzieży Obywatelskiej parafji archikatedralnej.** Zebranie 2 bm. o godz. 20 w sali Domu Katolickiego na Śródcie. Wycieczka 5 bm. o godz. 15 do ogrodu na Zawadach.
— **K. S. „Sparta”.** Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę, dnia 3 bm. o godz. 20.30 w lokalu p. Tomikowskiego przy ul. Szamarzewskiego 18.
— **Koło Seniorów Stow. Młodzieży Obywatelskiej par. archikatedralnej.** Zebranie plenarne odbędzie się w sobotę, 3 bm. o godz. 19.30 w sali Domu Katolickiego na Śródcie. Po zebraniu strzelanie o premie.
— **Kat. Tow. Robotników „Oświata” przy św. Marcynie.** Plenarne zebranie odbędzie się w niedzielę, 4 bm. na sali parafjalnej.
— **Kat. Tow. Robotników Polskich przy**

Farze urządza w niedzielę, dnia 4 bm. wycieczkę na Malte, wspólnie ze Stow. Dzieciątka Jezus parafji farnej. Zbiórka o godzinie 14 na Nowym Rynku.

— **Związek Inwalidów Cywilnych — Oddział Jeżyce.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 4 bm. o godz. 15 w lokalu posiedzeń przy ul. Szamarzewskiego 18. Goście mile widziani.

— **Kat. Tow. Rzemieślników Polskich** urządza wycieczkę popołudniową w pierwsze święto Zielonych Świąt do ogrodu p. Bohna na Miasteczku.

— **Tow. Przemysł. „Jedność” pod wezwaniem św. Antoniego w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się we wtorek, 6 bm. o godz. 20 w lokalu posiedzeń przy ulicy Ślusarskiej 6. Na porządku obrad ważne sprawy oraz referat, który wygłosi p. red. Adam Piotrowski — Platna jest serja 43 tow kasy lokalnej. O liczny udział członków prosi Zarząd.

— **Stow. Rezerwistów Wojsk Łączności.** W dniu 6 czerwca o godz. 19.30 odbędzie się zebranie plenarne na sali zebrań p. Jarockiej przy ul. Masztalarskiej 8a.

— **Referat o gazownictwie** wygłosi p. por. dr. Ziemborski. Ciąg dalszy wykładu o powstaniu radiotelegrafii wygłosi p. por. Henrk Kulesza. a p. St. Piechowiak wygłosi referat o kasi epokiemiernej. Do komisji sztandarowej, która z ramienia zarządu jest upoważniona do zbierania składki na sztandar stowarzyszenia weszli pp.: Andrzejewski Lucjan, Feldman Stefan, Mikulski Wojciech i Kowalewski Edmund.

— **Zrzeszenie Emerytów Kolejowych przy Z. U. K.** Dnia 6 bm. o godz. 15 odbędzie się zebranie miesięczne w lokalu posiedzeń przy ul. Marsz. Focha 85.

— **Tow. Przem. „Sobieski”.** Plenarne zebranie odbędzie się w środę, dnia 7 bm. o godz. 19.30 w dużej sali Domu Katolickiego. Na porządku obrad wykład. — W kasie lokalnej platny jest wypadek 182

— **Koło Przyjaciół Harcerstwa przy I. Harc. Druż. Lotniczej.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę, dnia 7 bm. o godz. 20 w 4-tej szkole wydziałowej przy ulicy Berwińskiego.

— **Chór im. Chopina Poznań-Wilda.** Zebranie plenarne w piątek o godz. 20 w lokalu p. Fiedlerowej. Górna Wilda 49 — W drugie święto zabawa w ogródkach

KRONIKA FILMOWA

Turniej Reżyserów.

Prawdziwym „turniejem reżyserów” nazwać można najnowszy film Paramountu p. t. „Gdybym miał milion...”. Jest to turniej niebylejaki, bo udział w nim biorą same „asy” współczesnej kinematografii z Ernestem Lubitschem, Jamesem Cruze i Normanem Taurogiem na czele. Kim jest Ernest Lubitsch nie trzeba chyba przypominać nikomu Jamesa Cruze, twórcę „Karawany” i „Pod narkozą”, pamiętamy wszyscy Norman Taurog zaś przed rokiem zdobył laury Akademii Sztuki Filmowej w Los Angeles.

Owoc ich wspólnej pracy, „Gdybym miał milion”, ukaże się wkrótce na ekranie kina „Apollo”. Każdy prawdziwy miłośnik kina musi zainteresować się tym filmem, pomijając bowiem fakt, iż jest to obraz, nie mający sobie równego pod względem treści, jest on również wzorem najdoskońszszego stylu reżyserskiego. n 10 034

działkowych im. Marcinkowskiego, ulica Bukowska.

— **Tow. św. Władysława Poznań-Wilda.** W środę, 7 bm. o godz. 19 plenarne zebranie w lokalu druha Grotowskiego, Dolna Wilda 71.

— **Tow. Powst. i Wojaków im. Bolesława Chrobrego — Stare Miasto.** Plenarne posiedzenie odbędzie się w poniedziałek, dnia 12 bm. o godz. 19.30 na salce Domu Katolickiego na Śródcie.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Potrzebna

maszyna parowa wentylowa 600 KM z kondensacją na ciśnienie do 15 Atm. dla pary przegrzanej do 350° C.

Zgłoszenia do Wydziału Reklamy T-wa „Ruch”, Warszawa, Al. Jerozolimska 63, dla Tow. Akc. ng 10 239

CHLORAMI
SNIĘŻNO BIAŁA MIĘTOWA PASTA DO ZĘBÓW

Henryk Zak
Poznań

Dnia 31 maja 1933 roku zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz zacny współpracownik i nieodżałowany kolega, ś. p.

Bolesław Zgorzalewicz

b. długoletni administrator dóbr hr. Zóltowskiego w Jarogniewicach

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 3 b. m. po południu w Lesznie.
Cześć Jego pamięci!

Koledzy.

W czwartek, dnia 1 b. m. rano, niespodziewanie rozstała się z tym światem, nasza ukochana matka, teściowa, babcia, siostra i ciotka, ś. p.

Cecylja z Schultzów Świtońska

w 62 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 4 czerwca 1933, o godz. 15, z domu żałoby, Górna Wilda 119, na cmentarz Bożego Ciała.

dg 3 655

W ciężkim smutku pogrążeni
dzieci i rodzina.

Poznań, Bydgoszcz, Pleszew.

Zakład Pogrzebowy „Ceremonja”. Towarowa 25. Tel. 31-80.

Dnia 31 maja, o godz. 8.20, zasnęła w Bogu, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza żona, nasza troskliwa matka, babcia, córka, siostra, synowa, bratowa, teściowa, ciocia i kuzynka, ś. p.

z Sołtysiaków

Magdalena Cebulka

w 56 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 3 czerwca, o godz. 4, z kostnicy Szpitala Miejskiego na cmentarz św. Wojciecha, o czym donoszą

zg 19 009

w ciężkim smutku pogrążeni
mąż z dziećmi i rodziną.

Poznań-Winiary, Obornicka 43.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się

Adwokat Dr. E. Słotwiński
Poznań Pr 11 033/4-22 47/48

zawiadania o przeniesieniu biura z dniem 1 czerwca 1933 roku do domu przy ulicy

Gwarna 12, ptr. I. narożnik ul. św. Marcina

Poszukujemy od natychmiast

chemika (laboranta) samodzielnego

siłę męską lub żeńską. Osobiste zgłoszenia na miejscu. Olejarnia Szamotyły Sp. Akc.

Pr 11 063-22.86

6 pokojowe mieszkanie

na II piętrze wprost od gospodarza przy Walach Zygmunta Augusta 2 od 1 lipca do wynajęcia. zg 19 014

Lodownie

Maszynki do lodów
Maszyny do trawy
Weże ogrodowe
Wanny do prania
Wagi decymalne
Konwie do młoka
Łózka żelazne
Karnisze do okien

poleca korzystnie
JAN DEIERLING
skład żelaza

Poznań, Szkołna 3
Tel. 35-18 i 35-43
Pr 11 061-22.86

Dnia 31 maja 1933 r., o godz. 12.30, zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz kochany ojciec, brat, szwagier i wuj, ś. p.

Bolesław Zgorzalewicz

b. administrator maj. Jarogniewice

w 63 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 3 czerwca, o godz. 17.30, z domu żałoby, Leszno, Rynek 20.

W ciężkim smutku pogrążeni
żona, syn, córka i rodzina.

Leszno, Poznań, Żnin, Świącichowa, Krotoszyn, dnia 2. 6. 1933.

Msza św. żałobna odbędzie się we wtorek, 6. 6. 33, o godz. 8 rano.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się. ng 10 241

Włoska Spółka Akcyjna „Powszechna Asekuracja w Tryjeście“ ASSICURAZIONI GENERALI TRIESTE

Bilans majątkowy Centralnej Dyrekcji w Tryjeście na dzień 31-go grudnia 1932 roku.

STAN CZYNNY:	L I R Y			STAN BIERNY:	L I R Y		
	Bil. A. Ubezpieczenia rzeczowe	Bil. B. Ubezpieczenia życiowe	Razem		Bil. A. Ubezpieczenia rzeczowe	Bil. B. Ubezpieczenia życiowe	Razem
1. Gotówka w kasie	9 226 038,71	2 048 082,82	11 274 121,53	1. Kapitał akcyjny (całk. wpłacony) (120 000 akcji po 500 lirów)	30 000 000,—	30 000 000,—	60 000 000,—
2. Gotówka w bankach i innych instytucjach	49 537 419,26	77 778 344,47	127 315 763,73	2. Rezerwa zysków przep. statutem	20 101 304,67	6 083 104,11	26 184 408,78
3. Papiery wartościowe	233 640 073,04	748 404 724,46	982 044 802,50	3. Rezerwa nadzwyczajna	40 000 000,—	10 000 000,—	50 000 000,—
4. Akcje Towarzystw nieruchomościowych zarządzanych przez Towarzyst.	25 249 250,—	—	25 249 250,—	4. Rezerwy na pokrycie różnicy kursów papierów wartościowych:			
5. Nieruchomości własne	2 475 000,—	334 289 000,—	336 764 000,—	a) zwykła	1 518 534,26	27 287 773,28	28 806 307,54
6. Żywy i martwy inwentarz folwarków	—	3 336 403,65	3 336 403,65	b) dodatkowa	—	7 132 374,49	7 132 374,49
7. Weksle w portfelu	537 621,53	—	537 621,53	5. Rezerwy nieruchomości:			
8. Pożyczki hipoteczne	172 872,25	36 955 142,07	37 128 014,32	a) przep. statutem L. 13 910 067,40	—	—	—
9. Pożyczki udzielone na polisy życiowe Towarzystwa	—	155 123 699,66	155 123 699,66	b) specjalna	—	63 240 680,24	63 240 680,24
10. Towarzystwa reasekuracyjne:				6. a) Rezerwa składek na bieg ryzyka po potrąceniu udziału reasek.)	73 891 936,29	1 170 745 431,63	1 244 637 367,92
a) na rachunku bieżącym	17 426 595,62	6 024 801,83	23 451 397,45	b) Przeniesienie składek (po potrąceniu udziału reasek.)	—	70 214 045,28	70 214 045,28
b) w kaucjach gotówkowych	13 788 714,21	57 396 720,37	71 185 434,58	7. Rezerwa na szkody (po potrąceniu udziału reasek.) po zamknięciu poprzedniego roku operacyjnego	45 055 934,23	18 705 227,99	63 761 162,22
11. Przedstawicielstwa Towarzystwa	25 029 998,82	43 797 870,42	68 827 869,24	8. Fundusz zysków do podziału między ubezpiecz. z udz. w zyskach	—	3 795 693,81	3 795 693,81
12. Rachunek bieżący bilansu A.	—	9 412 047,57	9 412 047,57	9. Kasa przeznaczonej urzędników	53 718 827,46	—	53 718 827,46
13. Różni dłużnicy	18 743 040,15	1 527 446,83	20 270 486,98	10. Towarzystwa reasekuracyjne:			
14. Papiery wart. osób trzecich, zdeponowane jako kaucja	77 525 168,08	31 439 501,33	108 964 669,41	a) na rachunku bieżącym	25 541 901,75	2 161 985,19	27 703 886,94
15. Wartość inwentarza w biurach Towarzystwa	—	—	—	b) w kaucjach gotówkowych	43 994 725,98	56 051 435,90	100 046 161,88
				11. Przedstawicielstwa Towarzystwa	9 494 550,15	272 618,53	9 767 168,68
				12. Rachunek bieżący Bilansu B.	9 412 047,57	—	9 412 047,57
				13. Różni wierzyciele	20 042 934,12	2 897 075,57	22 940 009,69
				14. Depozytarjusze papierów wart. z tytułu kaucyj	77 525 168,08	31 439 501,33	108 964 669,41
				15. Przeniesienie zysku niewypłaconego w roku ub. L. 2 853 454,81 mniej wyasygnowane na wydatki związane ze studium	853 454,81	—	853 454,81
				16. Zysk w r. sprawozd. L. 2 000 000,—	22 200 477,30	7 506 838,13	29 707 315,43
	473 351 796,67	1 507 533 785,48	1 980 885 582,15		473 351 796,67	1 507 533 785,48	1 980 885 582,15

Rachunek zysków i strat Centralnej Dyrekcji w Tryjeście za rok 1932.

ZYSKI:	L I R Y			STRATY:	L I R Y		
	Bil. A. Ubezpieczenia rzeczowe	Bil. B. Ubezpieczenia życiowe	Razem		Bil. A. Ubezpieczenia rzeczowe	Bil. B. Ubezpieczenia życiowe	Razem
1. Przeniesienie rezerw z roku ubiegł. a) rezerwy premjowe (po potrąceniu udz. reasekuratorów)	78 216 031,58	1 050 844 786,28	1 129 060 817,86	1. Premje reasekuratorów	145 995 865,93	50 761 448,19	196 757 314,12
b) przeniesienie premjowe (po potrąceniu udz. reasekuratorów)	—	74 100 823,39	74 100 823,39	2. Wyплаты szkód, płatnych kapitałów i rent (po potrąceniu udziału reasekuratorów)	63 093 821,24	71 086 302,39	134 180 123,63
c) rezerwy na szkody nieuregulowane (po potrąceniu udz. reasekuratorów)	42 823 871,19	17 343 652,89	60 259 524,08	3. Wyплаты za odkupione polisy życiowe (po potrąceniu udz. reasek.)	49 664 962,73	—	49 664 962,73
wyrównanie kursów	121 039 902,77	1 142 380 262,56	1 263 420 165,33	4. Koszty administracyjne, podatki, honoraria lekarskie oraz prowizje	68 527 007,87	56 720 599,77	125 247 607,64
2. Wpływy premij (po potrąceniu storn)	260 134 973,84	307 065 363,91	567 200 337,75	5. Inne wydatki	2 129 193,66	8 061 455,58	10 190 649,24
3. Dochody z lokaty kapitałowej	16 878 560,42	64 452 134,13	81 330 694,55	6. Stan rezerw z końcem roku sprawozdawczego			
4. Inne dochody	25 664 125,23	7 808 141,73	33 472 266,96	a) rezerwy premj. (po potrąceniu udz. reasekuratorów)	73 891 936,29	1 170 745 431,63	1 244 637 367,92
				b) przeniesienie premij (po potr. udz. reasek.)	—	70 214 045,28	70 214 045,28
				c) rezerwy na szkody nieuregulowane (po potr. udz. reasek.)	45 055 934,23	18 705 227,99	63 761 162,22
				7. Zysk	22 200 477,30	7 506 838,13	29 707 315,43
	420 894 236,52	1 503 466 311,69	1 924 360 548,21		420 894 236,52	1 503 466 311,69	1 924 360 548,21

H. CEGIELSKI, SPÓŁKA AKCYJNA w POZNANIU

Stan czynny		BILANS na dzień 31 grudnia r. 1932		Stan bierny	
Nieruchomości fabryczne	9 731 640,21	Kapitał akcyjny	9 240 000,00		
Budynki mieszkalne	1 267 005,86	Fundusz rezerwowy	1 142 309,22		
Maszyny i urządzenia	14 324 950,64	Rezerwa specjalna	3 877 920,33		
Narzędzia fabryczne	409 978,59	Fundusz amortyzacyjny	11 533 362,27		
Utensylja biurowe	174 459,47	Fundusz emerytalny	188 891,42		
Modele	89 619,46	Fundusz popierania budowy domów rob.	100 000,00		
Sprzężaj i samochody	165 885,03	Obligacje	54 720,00		
Patenty	1,00	Hipoteki	485 990,71		
Towary:		Panki	1 502 348,11		
w wykonaniu na		Zaliczki odbiorców	2 317 931,93		
zamówienie	3 301 727,33	Zdyskontowane skrypty dłużne	3 431 050,00		
półfabryk., części i surowce	3 756 486,66	Wierzyciele	2 507 558,11		
gotowe fabrykaty	2 564 865,02	Pożyczki terminowe	2 073 942,80		
Kasa	41 081,28	Akcepty	2 871 469,50		
Banki	63 477,26	Niepodjęte wylosowane obligacje	22 560,00		
Dłużnicy	4 324 252,96	Nieodebrana dywidenda	142 658,53		
Weksle w portfelu	72 947,36	Antycypacja	129 685,10		
Zaliczki wypłacone dostawcom	167 108,17				
Hipoteki	212 050,00				
Efekty	460 987,70				
Udziały	12 744,50				
Strata z roku 1931	85 209,11				
Strata z roku 1932	387 920,42				
	41 617 398,03				
Udzielone gwarancje hipoteczne	7 034 566,00	Hipoteki gwarancyjne	7 034 566,00		
Obligacje wekslowe dłużników	3 123 457,14	Zdyskontowane weksle	3 123 457,14		
Dłużnicy z tytułu gwarancji	239 605,00	Wierzyciele z tytułu gwarancji bankowych	239 605,00		
	10 397 622,14		10 397 622,14		

Debet		Rachunek zysków i strat per 31 grudnia r. 1932		Kredyt	
Robocizna	4 047 903,38	Różnice kursowe	58 957,14		
Pensje	1 232 388,17	Fabrykacja i handel	9 887 378,03		
Świadczenia socjalne	758 286,78	Saldo	473 129,53		
Podatki	645 380,07				
Koszty handlowe	455 248,78				
Procent i dyskont	1 186 181,48				
Procent od skryptów dłużnych	220 902,65				
Amortyzacja	1 449 000,00				
Administracja domów mieszkalnych	20 227,55				
Straty na dłużnikach	321 736,73				
Strata z r. 1931	85 209,11				
	10 419 464,70				

H. CEGIELSKI, SPÓŁKA AKCYJNA w POZNANIU

ZARZĄD: Inż. Wacław Fachinetti, Dr. Inż. Adam Krogowski, Inż. Henryk Suchowiał.

Powyższy bilans oraz rachunek zysków i strat potwierdzamy.

Poznań dnia 21 kwietnia r. 1933.

RADA NADZORCZA: Seweryn Samulski, Prezes.

Zgodność bilansu oraz rachunku zysków i strat z ksiązkami Spółki poświadczamy:

KOMISJA REWIZYJNA: Seweryn Samulski, Dr. Włodzimierz Seydlitz, Witold Broniewski, Dr. Jan hr. Szoldreki.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów odbyte dnia 30 maja r. 1933 powyższy bilans oraz rachunek zysków i strat zatwierdziło i uchwalilo spisanie z rezerwy specjalnej wykazanych strat w sumie zł 473.129,53.

W tym Zgromadzeniu wybrało ponownie ustępujących z kolei starszeństwa pp. Adolfa hr. Bnińskiego z Gultów, Dr. Jana hr. Szoldreki z Psarskiego i Charlesa Frélichsa z Brukseli.

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE Akcjonariuszów Spółki Stolarskiej Sp. Akc. w Poznaniu

odbędzie się w sobotę, dnia 24 czerwca 1933, o godz. 11-tej przed południem, w gmachu własnym przy Starym Rynku 46/7.

Porządek obrad:

- 1) Sprawozdanie Likwidatora z czynności za rok 1932; przedłożenie bilansu likwidacyjnego na 31 maja 1932 oraz bilansu z okresu likwidacji na 31 grudnia 1932.
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej, Komisji Rewizyjnej oraz zaprzys. rewizora ksiąg.
- 3) Zatwierdzenie bilansów oraz rachunków zysków i strat na dzień 31 maja 1932 i 31 grudnia 1932; udzielenie pokwitowania Likwidatorowi i Radzie Nadzorczej.
- 4) Uchwała co do pokrycia wykazanej straty za rok 1932.
- 5) Uchwała dotycząca sprzedaży i wysokości ceny sprzedaży nieruchomości przy Starym Rynku 46/7.
- 6) Wybory do Rady Nadzorczej.
- 7) Osobna uchwała akcjonariuszów uprzywilejowanych, serji A do punktu 6 porządku obrad.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć najpóźniej do piątku, dnia 23 czerwca 1933 w biurze Spółki w Poznaniu akcje same lub też kwit notarialny albo bankowy na zdeponowane akcje.

Kwit depozytalny zawierać musi, prócz oznaczenia ilości akcji, także zapewnienie, że złożone akcje pozostaną w aserwacji poświadczającej aż do ukończenia Walnego Zgromadzenia.

Na zasadzie art. 54 i 57 o spółkach akcyjnych mogą akcjonariusze zgłosić dodatkowe sprawy na porządek dzienny do dnia 10 czerwca rb.

(—) Cz. Werwicki, likwidator.

PRZETARG.

Komitet Ratowania Bazyliki Wileńskiej w Wilnie ogłasza piśmienny przetarg ofertowy na wykonanie wzmocnienia ściany zachodniej, galerji południowej i północnej oraz ściągów sztywnych na poddaszu w gmachu Bazyliki Wileńskiej.

Przetarg odbędzie się w dniu 16 czerwca 1933 roku o godzinie 12 w Urzędzie Wojewódzkim w Wilnie, przy ul. Magdaleny 2 w Małej Sali Konferencyjnej. Piśmienne oferty winny być złożone w tymże dniu do godziny 9 i pół w kancelarji Wydziału Komunikacyjno-Budowlanego Urzędu Wojewódzkiego w Wilnie, pokój Nr. 77, łącznie z wadium przetargowym w wysokości 3% zaofiarowanej sumy.

Ogólne warunki przetargu i ślepy kosztorys otrzymać można w Sekretarjacie Oddziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Wilnie lub w Warszawie, ul. Uniwersytecka Nr 4 m. 6 u Inż. H. Wąsowicza tel 8-80-19 za zwrotem kosztów wykonania. Tam również można codziennie od godziny 12 do 13 przejrzeć ogólne i techniczne warunki wykonania robót przez przedsiębiorców, projekt robót, oraz ogólne przepisy b. Min. Rob. Publ. o przetargach, które dla oferenta są obowiązujące.

Komitet Ratowania Bazyliki Wileńskiej zastrzeżenie sobie prawo wyboru oferenta uzależniając to od fachowych i finansowo zdolności przedsiębiorstwa oraz prawo zredukowania ilości robót, lub nawet zupełnego ich zaniechania.

Wilno, dnia 27 maja 1933 roku.

Ks. Kan. Antoni Cichoński
w z. Przewodniczący Kom. Ratowania Bazyliki Wileńskiej

Zielone Świątki ZA 2 DNI!

Czy masz już własny aparat fotograficzny?

Jeżeli nie, to zakup go jaknajprędzej, bo miłe wspomnienia zatrą się w pamięć, a można je przecież w tak łatwy sposób utrwalić.

Aparaty fotograficzne

już od 25 zł w największym wyborze poleca

FOTO-GREGER

Pg 11 058-21.93 (Kazimierz Greger)
Poznań, ul. 27 Grudnia 18.

Farby, Lakiery, Pendzle
Szczotki do froterowania
Mop Aparat Mop Politurę
Froter, Politurę najtaniej w
Drogerji Warszawskiej
Poznań, 27 Grudnia 11.
dg 3453

EOS

EXTRA jest najlepszym środkiem
do czyszczenia i polerowania wszelkiego rodzaju
obuwia z kolorowych i gładkich skór *Nie brudzi!*

Tg 1286

Potrzebujemy od 1 lipca rb. zdolnego rutynowanego młodszego

zbożowca jako członka Zarządu

do spółdzielni rolniczo-handlowej. Kaucja wymagana. Łaskawe zgłoszenia z podaniem warunków i wymaganej pensji skierować należy pod dg 3646 do Kurjera Pozn.

IWONICZ-ZDROJ

Województwo Lwowskie pow. Krosno
Najsmiejsza solanka jodowa. znakomita borowina.
SEZON LETNI OD 10-go MAJA — CENY ZNIŻONE
Dwa Sanatoria otwarte cały rok dg 3370
Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Zakładu i Komisja Zdrowia.

A. Koszewski

Stary Rynek 61
sprzedaje najtaniej
Okucia budowlane
Zamki do drzwi
Zawiasy
Klamki mosiężne
Rudry — Zasuwy
Zamki bezpieczne
Okucia do mebli
Gwoździe — Druty — Nitry
Szpadle — Widły — Grabie
Narzędzia.
Pg 10 803-20.83

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykiął: n 2395, z 21205, d 1811
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 12.

1 SPRZEDAŻE

Meble najtaniej u Bakosia

ul. Wenejańska 1 Most Chwałowski przy krzyżu, zdg 29 778

Maszyny do pisania

okazyjne nie gorsze od nowych, tano z gwarancją Skóra, Ska, Aleje Marcinkowskiego 23
Pg 10 760-21.3

Antyki

wielki wybór ceny najniższe —
Pocztowa 22 Pg 10 761-55.39

Rowery

niewszorowanych marek od zł 190
odpowiedzialnym finansowo również ratam. — Rymkiewicz
Wielkie Garbary 9 dg 3 374

Parcele

idealnie położone za Bramą Warszawską bezpośrednio przy osiedlach „Dom Własny” Parca 2 wodociąg, kanalizacja, światło na miejscu sprzedam bardzo tano Małec, Droga Debińska 11, Telefon 11 90 Pg 10 206 7-17 44 5

Skład

cykierków, wina, papierosów sprzedam zaraz. Wskaże Kurjer Poznański zdg 30 906

Parasole

ogrodowe, balkonowe, deszczowe i słoneczne, poleca Wytwórnia Parasoli, Wielka 27/29, dg 3 591

Gabinet

debowy sprzedam spieszenie korzystnie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 939

Restauracja - kawiarnię

koncesja mieszkaniem sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 929

Sztucer

dobrze utrzymany na tarcz tano sprzedam, Górna Wilda 31, m. 4, zdg 30 927

50 groszy kąpielowe spodniki

1.25, całkowite kombinowane welniane całkowite modne 5.50 6.50 8.50. Parasole plażowe od 3.00. tenisówki 0.25 biużeryjne welniane 1.90, 2.25, jedwabne modne 2.25 2.75 3.50, bezrakawki 1.50, Pantalony macco od 6.50 jedwabne rypsy 1.45, milanez 2.45. Halki jedwabne 2.50 Milonez 3.75, koszulki dzienne milonez 3.50, nocne od 2.50, Biustonosze 0.95, jedwabne 0.65, Pończochy, skarpety, rekawiczki paski damskie, mosiężne, torki, teki, biżuteria, czapki łaski berety największy wybór najtaniej tylko Jadwiga Podbielska Wielkie Garbary 40, naprzeciw Wodnej, zdg 30 928

Pieczki gazowy

Junkersa sprzedam, Skarbowska 4 mieszkanie 10, zdg 30 915

Wózek

dziecięcy używany, Marynarska 11 m. 2, zdg 30 907

Żyrandol

stylowy najnowszy, Stary Rynek 48 m. 3, zdg 31 044

Wózek

okazyjnie sprzedam, Jeżycka 39, m. 1, zdg 31 023

Lisa

sprzedam, Półwieskich 5, m. 7, zdg 31 018

Ubranie

granatowe płaszcz angielski rąkian sprzedam, Mickiewicza 15, m. 5, zdg 31 017

Pianino

tanio, Dąbrowskiego 72, m. 5, zdg 31 083

Singera

meska, Marcina 32 m. 6, zdg 31 077

Wózek

dziecięcy tano sprzedam, Rolna 50 a m. 33, zdg 31 076

Kupuję

sprzedaje meble garderobe, różne inne przedmioty Dom Komisowy Słowackiego 39, zdg 30 579/80

Aparat fotograficzny

9x12 Rodenstock podwójny anastygmat Eurynar 1:6.5, statyw metalowy samozatrask 6 kaset, futerały skórzane korzystnie, Kwiatowa 13, m. 5, zdg 31 055

Superheterodyna

8 lamp głośnik elektrodynamiczny 2 akumulatory 72 amp godz. 550 zł, Grobla 6 m. 3, zdg 31 054

Umywalnia

z lustrem i marmurem, Plac Nowomiejski 3 m. 5, zdg 30 969

Dom

nowy sprzedam blisko Poznania mała wpiata, Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 026

Do Komunii św.

medalik lańcuszkim srebrny 4 zł, pierścionki złote 11 zł, Zegarki za 15 zł Chwikowski Św. Marcina 40, zdg 31 051

Skóry

podeszwy w całości i wykroju tanie, trwałe Florian Kachlicki, Woźna 11, dg 3644

Bez lodu

chłodziarki do masła poleca Naczy-Nowy Rynek 3 i 8, dg 3421 nia kamienne ogniotrwałe hurt, Leonard Gajowiecki detal. —

Sypialnie

najtaniej, Kwiatowa 6, stolarnia zdg 30 323

„Starożytne Meble”

Wielki wybór — Ceny kryzysowe Flasiński, Woźna 9, Pg 10 767-55.40

Meble najtaniej A. Baranowski

Poznań Podgórna 13, Pg 10 168-18.10

Skład

okazały z mieszkaniem wydzierżawie, Kamienice z piekarnia 3 składami sprzedam korzystnie, Smiśniewicz Środa Kilińskiego zdg 30 102

Maszyna szewska

„Singer” cylindrowa latkowa — mało używana sprzedam, Poplińskich 8a m. 3, zdg 31 095

Rower

nowy, Górczyńska 16 c, zdg 31 088

Maszynę

Singera elegancka sprzedam, — Kraszewskiego 11 drogerja, zdg 31 174

Majątek

500 mórg powiat Bydgoszcz, budynki, inwentarze nadkompletne, cena 100 000 wpiaty ugoda, Rutkowski, Grobla 29, zdg 31 084

Klubowy

garnitur, elegancki nowy sprzedam 180, — Grobla 4 m. 2, zdg 31 165

Skład

przy Botaniku z ubikacją, tylna piwnica oddam Gośliński Langiewicza 2, zdg 31 163

Dom

na sprzedaż 4, ubikację, front wolny Debiec, Ul. Wiśniowa 55a, zdg 31 156

Maszynę

Singera prawie nowa, tano, — Szwedka 11 mieszkanie 4, zdg 31 153

Piekarnię

dobrą egzystencję Pobjedzińskich korzystnie sprzedam — Powód śmierć właściciela Agencja Kurjera Poznańskiego Pobjedzińska ng 10 263

Majątność

Kość Górką p. Kostrzyn ma jeszcze do oddania kilka wagonów zdrowych ziemniaków Woltmann Cena 1.70 za 100 kg franko stacja Kostrzyn — Iwno bocznicza, ng 10 012

Singera

okrągłe czolenko sprzedam — Wierzbicice 40 m 9, rg 7206

Zakład fotograficzny

w mieście wycieczkowym sprzedam, Zgłoszenia Kurjer Pozn. rg 7260

Domek

dwa pokoje i dwie kuchnie ogród owocowy na sprzedaż, Poznań, Staroleka ul. Bystra, 29, zdg 31 123

Wózek

dziecięcy biały gieboki, Św. Marcina 75, m. 2, zdg 31 122

Willa

nowa dochód 6 700 sprzedam 64 000 wpiaty 27 000, Małecki, Rybaki 20a, zdg 31 047

Wyprowadzamy

plaszcz damskie olbrzymi letni zapas po cenach poniżej fabrycznych. Jedyna okazja taniego zakupu. Modelle za bezcen. Przyjmujemy asygnaty Krelytu, — Szczywińska S-ka, Wodna 1, Pg 10 706-12.86

Obrazy

Grubińskiego, inne, Rynek Jeżycki 3, m. 3, zdg 30 920

Parcele

w Debcu pod budowę, różnej wielkości wprost od gospodarza, Zgłoszenia: ul. Debiecka 24, zdg 31 040/41

Kapeluszki

damskie, najnowsze modele tano! Ratajczaka 28 (parter) prawo zdg 31 146/7

Dom

ogrodem sprzedam, Walenty Lijewski Miankowo Szkolna 4, zdg 31 066

Harmonjum

tanio sprzedam Kraszewskiego 8, III., lewo, zdg 31 105

Szafę

żelazną małą tano sprzedam, — Młyńska 4, mieszkanie 5, zdg 31 097

Pianino

czarne nowe sprda Grobla 29, m. 4, zdg 31 098

Rower

wyścigowy, Krańcowa, blok 3, m. 11, zdg 30 942

Pompe

ogrodową sprzedam Górczyńska 52, zdg 30 941

Willa

w Solaczu, 9 pokoi z centralnym ogrzewaniem, wolna, Cena 30 000 gotówka Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 990

Lisy

różne, Wierzbicice 13 — 3, zdg 31 140

Maszynę

do pisania sprzedam, Szkolna 7 s m. 8, zdg 31 133

Leżankę

nową 30 zł sprda pracownia, Półwieskich 33, zdg 31 198

Motor

na sprzedaż na az ssany 40 ko ni, Urbański, Plezew — Młyn, ng 10 271

Okazja

Garnitur klubowy w skórze — Ekspres do kawy 12 bitowy jak nowy Woźna 44, Polski Dom Komisowy, rg 7258

Likwidacja

belki służy kubik 20 zł, Łuka-siewiczza 26 a, zdg 31 186

Singera

damka okrągłe tano Słowackiego 48 mieszkanie 6, zdg 31 177

Samochód

4 osobowy bardzo korzystnie — Kraszewskiego 4 Restauracja, zdg 31 176

Radjo

3 lampowe, prad stały Matejki 6 Ładownia Akumulatorów, zdg 31 173

Plac

budowlany przy ul. Palacza 1500 utrzym, tano na sprzedaż, — Osiecki, Mostowa 2, zdg 31 085

5 KUPNA

Kupię

nowy dom Poznań, cenę 20 000 zł gotówka lub prywatne gospodarstwo, Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 961/2

Maszynę do pisania

dobrą tano kupię gotówka, — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 648

Srebro

złoto, porcelane kryształ, dywany meble kupuję Lamus, Strzelecka 1, Pg 10 839 55.86

Parcele

szukam za nowe pierwszorzędne pianino, Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 936

Piec westfalski

kupię, Mielżyńskiego 3 m. 15, zdg 30 926

Lodówkę

kupię używaną w dobrym stanie Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 30 921

Psa

młodego Foxteriera ostrowłosego kupię, Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 30 958

Parcele

pod kamienicę czynszowa za gotówkę kupię, Oferty Kurjer Poznański zdg 31 187

Zegarek

meski 14-karatowy kryty, bijący, Oferty Kurjer Poznański zdg 31 052

Pianino

kupię zaraz, Oferty cena Kurjer Poznański zdg 31 104

Kupiny

deski debowe (kamionka) zupełnie suche i bez seków 2 600 m/m długie 40 m/m grube ca 60 m — Oferty z podaniem ceny uprasza Fabryka Octu Ujazd, — poczta Grodzisk Wykp, zdg 31 008

Tarcz

rozkładana 70 do 75 cm wysoka potrzebna, F-ma Gaede, zdg 31 135

Domek

blisko Poznania kupię, Oferty Kurjer Poznański zdg 31 086

Walec szosowy

reczny, mały używany 15 ctr, tano kupiny „Pe-Te-Ha”, Polskie Biuro Techniczno-Handlowe, Poznań, Fredry 2, telefon 16 00, 20-16, dg 3648

Kupię

używany rower półwyścigowy — Skarbowska 14, m. 16, zdg 30 967

Samochód

limuzyna czteroosobowa, ekonomiczną gotówką kupię, Oferty Kurjer Poznański zdg 31 221

Kupimy

przyczepkę do 10 tonn używaną w dobrym stanie wzgl nowa, — Oferty Kurjer Poznański zdg 31 057

6 KAMIENICE

Dom

Stary Rynek narożnik korzystnie na sprzedaż Wiadomość: skrytka Pocztowa 95, zdg 29 587

Kamienicę

składami, komfortem sprzedam, 180 000 dochód 22 000, wpiaty 90 000, — Małecjski, Dąbrowskiego 88, tel. 62-65, zdg 30 604

Wilkę

bardzo solidnie budowaną, położoną 10 minut od stacji Puszczyczkowo, pod lasem zaraz sprzedam 40 procent niżej wianych kosztów i opróżnienia, — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 964

Wille

dochodowa Łazarz sprzedam spieszenie 70 000 wpiaty 30 000 reszta amortyzacja, Kossmann, Fredry 6, zdg 31 124

Kamienica

w Poznaniu (Śródka) dochód 38000 rocznie bardzo korzystnie do sprzedania, Oferty Kurjer Poznański zdg 31 180

7 PIENIADZ

Wspólnika (czki)

przyjme do składu gotówki 600 do 800 zł, Gwarancja zapewniona Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 532

8 DO WYNAJĘCIA

4 pokojowe

mieszkanie, III piętro, w nowo-wybudowanym domu od 1 lipca do wynajęcia, Wolne od podatku i opłat, Wojciechowski, Siawna 13, zdg 29 616

3 pokoje

i 2 pokoje I piętro wydzierżawi zaraz gospodarz, Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 30 918

Mieszkanie

3 pokoje centrum meblami 1700 odstąpi zaraz, Oferty Kurjer Poznański zdg 30 912

4 pokoje

frontowe słoneczne od gospodarza do wynajęcia Grunwaldzka 5 — m. 4, zdg 31 020

Mieszkanie

2 i 3 pokojowe od 1 lipca do wynajęcia gospodarz Wskaże Kurjer Poznański zdg 31 094

6

pokoje komfortowym domu I piętro zaraz do wynajęcia, Patr. Jackowskiego 31, zdg 31 127

5-6 pokojowe

III piętro, Pocztowa komfortowe, pięknie utrzymane od gospodarza, Oferty Kurjer Poznański zdg 31 119

Pokój

z kuchnią wprost od gospodarza, Wawrzyńca 19, m. 2 od godziny 8 zdg 31 145

2

pokoje biuro ewentl, mieszkanie, Młyńska 9, m. 7, zdg 31 123

9 SZUKA MIESZK.

Pokój

pokój kuchnia od zaraz gospodarz Górczyn, Podchorążych 5 m. 1, zdg 30 878

Mieszkania

2-3 pokojowe słonecznego poszukuje zaraz albo od 1 lipca, Zgłoszenia do Konsulatu Czechosłowackiego, Plac Sapieżyński 8, zdg 31 042

Dwupokojowe

Łazarz zwrot kosztów zaraz — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 337

Oficer

emerytowany wdowiec poszukuje 3-4 pokojowe mieszkanie, pewny plतिक, Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 31 024

Dwupokojowe

z kuchnią pobliżu Starego Rynku poszukuje, Oferty, Part. Marcinkowskiego 11, pod 55 106, Pg 10 863 55.106

4 lub 5

pokojowego mieszkania komfortowego nie wyżej 2 pietra od 1 lipca poszukuje dobrze sytuowany urzdnik, Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 108

3-4

pokojowego mieszkania słonecznego, łażienka, ogródek, przedmieście szuka emeryt państwowy solidny plतिक zaraz — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 987

3 pokoje

Wynajme od lipca w śródmieściu lub okolica Focha od gospodarza, Czynsz zapłacę z góry, Oferty Kurjer Poznański zdg 31 159

11 POKOJE UMEBL.

Pokój balkonowy

ładnie umeblowany zaraz do wynajęcia, Wierzbicice 3 m. 7, zdg 29 436

Słoneczny

panu, Górna Wilda 38, m. 5, zdg 30 750

Pokój

ładny, czysty Spokojna 25 m. 8, zdg 30 938

Dwuosobowy

Półwieska 39 m. 10, zdg 30 916

Pokój

osobnym wejściem zaraz, Wszelkich Świątch 8 m. 8, zdg 30 913

Pokój

wolny, Waly Jadwigi 1, m. 9, zdg 30 910

Komfortowy

niekrepujący, Pocztowa, pierwsze, Zamkowa 4b, m. 5, zdg 30 908

Klatki

elegancki, Półwieska 7, m. 7, zdg 31 043

Elegancki

zaraz, Podgórna 13, mieszkanie 10, zdg 31 039

Klatki

schodowej pokoiki zaraz, Marcina 64 m. 25, zdg 31 038

Masztalarska

7 m. 8, jedno — dwuosobowy, zdg 31 019

Pokoik

Kochanowskiego 29 m. 3, zdg 31 011

Małżeństwu

Józefa 9, m. 8, zdg 31 082

Niekrepujący

Marcina 82 m. 6, zdg 31 078

Dla

dwoch trzech uczennic słoneczny frontowy całodziennym utrzymaniem, pianino łażienka, Kraszewskiego 8 II, prawo, zdg 31 139

Aleje Marcinowskiego 20. podwórza z prawem — 36. zdg 31 070
Pokoje niekropujący wynajme. Kreta 24. m. 10. zdg 31 065
Pokoje Małe Garbary 4 Wawer. zdg 31 064
Pokoje do wynajęcia przy dworcu. Focha 27 — 34. zdg 31 062
Centrum niekropujący lepszymu panu. Szkoła 13 — 3. zdg 31 056
Pokoje klatki schodowej. Czesława 17 m. 18. zdg 30 973
Pokoje wiekszy — mniejszy Gwarna 8. m. 12. zdg 31 050
2 frontowe z telefonem tania Aleje Marcinowskiego 5 m. 8. zdg 31 142
Komfortowy Podgórna 10, mieszkanie 11. zdg 31 046
Panience wynajme balkonowe. Ratajczaka 19 m. 11. portj 353
Klatki niekropujący. Sw. Wojciech 3. m. 7. zdg 31 113

Klatki dwuosobowy. Wodna 25. m. 11. zdg 31 063
Dwa pokoje kuchenska las woda. stacja blisko Poznania polecam tania. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 991
Frontowy słoneczny. elektryczność. Kwiatowa 7. m. 8. zdg 31 144
Inteligentnej pani. Piekary 24. m. 4. zdg 31 118
Duży Rzeczypospolitej 5 mieszkanie 11 zdg 31 169
Duży frontowy. Pocztowa 21. m. 6. zdg 31 164
Frontowy dwóm panom zaraz. Grobla 1a. II. zdg 31 162
Pokoje małżeństwu. Kreta 6. m. 2. zdg 31 154
Solidnym jedno — dwuosobowy. Kraszewskiego 5. m. 5. zdg 31 212
Jednosobowy kulturalnym. Staszica 9 m. 4. zdg 31 199
Frontowy duży. Kreta 24 mieszkanie 3. zdg 31 188

Rodzina z sześciu osób poszukuje letniska z utrzymaniem we dworze lub leśniczówce. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 947 lub telefonicznie 74-00
Pobyty tylko w leśniczówce okolicy Mur. Gośliny zaraz dla pana. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 117
Żegiestów Pensjonat Beskid poleca pokoje słoneczne. balkonowe, kąpiele mineralne borowinowe i rzeźne na miejscu. zdg 31 181
Krynica willa Dąbrówka pokój jednosobowy 250 zł. dwuosobowy 3 zł od 16 czerwca 3.50 — 4 zł. Zyczącym utrzymanie całodzienne. częściowe lub osobna kuchnia. zdg 31 208

27 SZUKA PRACY
Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.
Młoda gospodyni-kucharka. znająca się na chowie drobiu dobrej kuchni i zaprawach poszukuje posady od 1. 7. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 215
Pielęgniarka z praktyką poszukuje posady do niemowlęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 577
Bona - wychowawczyni z kilkoletnią praktyką, dobrego domu kochająca dzieci szuka posady zaraz lub później. Bardzo dobre świadectwa. referencje. — Miejsce obojętne. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 555
Polak znający język angielski i pisanie maszyną przymiemy zajęcia za małą zapłatą. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 637
Urzędnik gospodarczy lat 25 energiczny 6 lat praktyki posiadający chlubne referencje poszukuje od 1. 7. lub później odpowiedniej posady. Łaskawe zgłoszenia H. Kubicki Majątek Siciń. poczta Kesowo. poczta Tuchola zdg 30 748

Stenotypistka pisząca biegle na maszynie — pewna w języku polskim niemieckim do przedsiębiorstwa zbożowego na prowincji potrzebna. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 31 143
Marszantka młodsza może się zgłosić Ratajczaka 28. (parter). zdg 31 148/9
Pierwszorządna krawcowa z mierzka ręczna na wieś potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 619
Do dużych uprzedmiotowionych dóbr ziemskich poszukiwany zdolny administrator. wykształcenie akademickie. znajomość księgowości i organizacji handlowej. Początkowe wynagrodzenie 1000 zł. Oferty kierować: W. Wiśniewski. Łódź. skrzynka pocztowa 48. nr 10 031
Cherche institutrice française pour vacances — deux enfants 10 et 12 ans. Ecirre Potworowska. Gola. p. Gostyń. zdg 30 612
Cukiernika ze znajomością piekarską przyjmie zaraz Gapiński Chodzież. piekarnia. ng 10142
Kucharki pierwszorządnej. młodszej. do wszystkiego poszukuje zaraz samotny Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 30 763
Asystenta młodego rzetelnego o skromnych wymaganiach tylko siły meskiej poszukuje Apteka w Chodzieży od 1. 6. Język niemiecki konieczny nie potrzebny. Oferty wraz z referencjami. Nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. nr 9 626
Fryzjer wypomóżka zaraz. Przemysłowa 33. zdg 30 677

Dobra panna potrzebna do zycia zaraz. Aleje Marcinowskiego 1. m. 13. zdg 31 111
Młodsza dziewczyna przychodnia od zaraz potrzebna. Ulica Garcarska 3. m. 8. zdg 31 110
Fryzjer wypomóżka 50 proc. Poznańska 24/26 zdg 31 106
Szewski czeladnik zaraz potrzebny. Focha 39 zdg 31 102
Dzielnia fryzjerka na stałe Pocztowa 26. zdg 31 101
Fryzjerka potrzebna św. Marcin 24. zdg 31 100
Podmistrz ciesielski i murarski dobrze polecony potrzebny. Zgłoszenia Fr. Brzeziński. budowniczy Swarzędzka 11. zdg 30 957
Stała posada Tartak dla pana oraz pierwszorządnej gospodyni polskiej. niemieck. posiadających cośkolwiek gotówki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 946
Posługaczka do dzieci i prac domowych potrzebna. Niegołęwskich 16 m. 16. zdg 30 953
Posługaczka tylko Małopolanka potrzebna. — Adres Kurjer Poznański zdg 30 955
Służącą młodą do wszystkiego bez spania przyjmie. Bukowska 61. zdg 31 126
Fryzjerka pomocnik potrzebny. Górna Włoda 88. zdg 31 121
Fryzjer Królowej Jadwigi 6. zdg 31 116
Fryzjerski pomocnik 50 proc. Rybaki 20a. zdg 31 087
Pomocnik fryzjerski na stałe Jezuicka 6. zdg 31 167
Fryzjerka (nie kursystka) może się zgłosić. Składowa 5/7. zdg 31 155
Pisarz podwórzowy potrzebny od 1 lipca na wzorowy majątek. Oferty „Par”. Al. Marcinowskiego 11. pod 55.121. Pg 11 062-55.121
Pomocnik fryzjerski potrzebny. Orszakiwicz. Wrocławska 20. zdg 36 471
Woźny inkasent potrzebny zaraz Oferty pisemnie „Par”. Al. Marcinowskiego 11. pod 55.127. Pg 11 064-55.127
Bufetowej kelnera z gwarancją. Adres Kurjer Poznański zdg 31 211
Przedstawiciela i domokrajnych na miasto. prowincje do zaprowadzenia towaru zaraz poszukuje Małe Garbary 6 m. 11. zdg 31 215
Stenotypistkę bardzo biegłą, polsko - niemiecką ewentualnie z własną maszyną natychmiast przyjmie. Zgłoszenia Seweryna Mielżyńskiego 23 i. zdg 31 213
Magazynierka do pakowni paczek z małą gwarancją zaraz potrzebna. Zgłoszenia Małe Garbary 6. m. 11. zdg 31 214
Bona - freblanka potrzebna. Łódzka 3 m. 3. zdg 31 201
Pomocnik fryzjerski na stałe. Ogródowa 2 zdg 31 190

TEATRY
Poznań, piątek, 2. 6
TEATR POLSKI: Dziś „Tak a nie inaczej” z występem gościnnym Marjusza Maszyńskiego
Sobota, 3. 6. „Tak a nie inaczej” z występem gościnnym Marjusza Maszyńskiego.
Niedziela, 4. 6. „Tak a nie inaczej” z występem gościnnym Marjusza Maszyńskiego.
TEATR NOWY: Dziś po południu o godz. 5: „Cyd” dla młodzieży szkolnej po cenach 50 gr. 75 gr i 1 zł; wieczorem Teatr nieczynny z powodu próby generalnej ze sztuki „Mam lat 26”.
Sobota, 3. 6. „Mam lat 26” premiera, występ St. Dączyńskiego.
KOMEDIA MUZYCZNA: — Sobota, 3. 6. „Nina gwiazda ekranu” po cenach znizonych.
Niedziela, 4. 6. o godz. 3: „Fraulein Doktor”. Ceny 1, 150, 2,00 zł.
Niedziela, 4. 6. o godz. 8: „Nina gwiazda ekranu”.
Bydgoszcz, sobota, 3. 6.
TEATR MIEJSKI: o godz. 8: „Gotówka”.
Niedziela, 4. 6. o godz. 8: „Gotówka”.

12 SZUKA POKOJU
Futra modernizuje naprawiam. Wierzbicice 13 — 3. zdg 31 141
Pokoje 15 — parter Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 175
13 LOKALE
Skład przy ul. Podgórznej 10 nadający się na wszelką branżę od zaraz do wynajęcia. Blizszych informacyj udzieli Poznański Bank Ziemi an pokój 8 zdg 3607
W pobliżu Starego Rynku poszukuje się lokalu handlowego ze składnicą i wjazdem w podwórzu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 928
Ubikacje wieksze, mniejsze na cele przemysłowe. Administracja Strzelecka 14. rg 7253
14 DZIERZAWY
Kiosk do lodów koncertowym ogrodzie do wydzierżawienia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 919
Poddzierżawie dobrze zaprowadzony skład kolonialny wraz z piekarnią w śródmieściu. bogata okolica Oferty do Kurjera Poznańskiego ng 10 232
200 mógg bezennej ziemi. młyn. inwentarza kompletne sprzedam 60 tys. Czarnecki Marcina 62 II. zdg 31 192
15 LETNISKA I UZDROWISKA
Krynica Dworek — Pokoje kuchnia, utrzymanie lub bez najtańszej do wynajęcia Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 096
Sanatorjum „Sanato” Fundacja Imienia sp. Doktorowej Zofji Aleksiewiczowej Iwoniec. Podkarpacie. Choroby gruźlicowe, stawów, kości. (gruźlica reumatyzm) zaburzenia przemiany materji. (artretyzm, otęłość). Rekonwalescencja. Znakomita kuchnia. staranne leczenie. Prospektu za nadesłaniem znaczka 30 groszy. ng 10 128
Rabka - Łowiczanka pensjonat Drowch Krasifskiej i Ryżlickiej otwarty cały rok. — Ceny niskie. Maj czerwiec. opłaty ryczałtowe. zdg 26 335
Ciechocinek Pensjonat „Jutrzenka” obok kąpielni pod kierownictwem Wielkopolanki. Dobra kuchnia. ceny przystępne. zdg 30 925
Karwia nad pełnym morzem Pensjonat „Iwa” otwarty od 1 czerwca. Pokoje z całodzienne utrzymaniem od 5 złotych. Dancjng. Zaliczyć znaczki na odpowiedź. zdg 30 972
Pokoje kuchnia na ws. gdzie stacja. las. jeziora. żywność blisko Poznania na letnisko 30 zł. Adres Kurjer Poznański zdg 30 995
Letnisko pod Inowrocławiem woda. las. park. 160ki. utrzymanie pierwszorządne. cztery złote. Inowrocław skrzynka pocztowa 94 zdg 30 963
Inowrocław willa Ostoja Aleje Sienkiewicza 23. poleca duże słoneczne pokoje z werandami. ng 9564
Na letnisko pokoje umebłowane i próżne. Żalska. Glinkiewiczowa Mosina Poznańska 18. dg 30 943

16 OSOBISTE
Towarzyski na pielgrzymkę — Czestochowa — szuka panią. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 949
21 ZGUBY
Pinczerek mały czarny zaginął. Zwrócić za wynagrodzeniem. Łakowa 8 mieszkanie 10. zdg 30 924
Zginął indeks 18 385 O. F. U. P. Przecznica 2 m. 2. zdg 31 021
Unieważniam akademicki dowód osobisty 14 494. Maria Hubowna. zdg 30 968
22 ROZMAITE
Akuszerka Kleinwächterowa. Poznań, centrum, ul. Romana Szymańskiego 2. pierwsze piętrowe, lewo, drugi dom od placu świetokrzyskiego. zdg 30 994/5/6
Akuszerka Krajewska. Strzelecka 2 przy Placu świetokrzyskim udziela porady. pomocy położniczej zdg 31 089/90
Wypożyczycza eleganckie ubrania frakowe i smokingowe korzystnie. Ul. Nowa 1. I. piętro rg 7264/5
Hurtownia biżuterji sztucznej. Stary Rynek. Koronowski. zdg 30 886
Wszelkie materiały bieleżniane i wyprawowe — jak włóina nansuk; jedwabie gwarantowane wesydy do celach rekordowo niskich poleca Fabryka Bielżny — Dom Piózn — J. Schuchert Wrocław — baka 3 zdg 10 198
Elegancje suknie komplety szkie najtańzej. Słowackiego 39 m. 9. zdg 30 909
Kołdry przerabiam posyłam. Smoczyńska. Kwiatowa 8. zdg 31 033
Trzy lata (studentem cztery) całodzienne utrzymanie Poznaniu oraz letnisko tylko 600 złotych Oferty Kurjer Poznański zdg 31 153
24 NAUKA
Pierwszym językiem świata jest angielski Lekcje: Dr. Arend Bachelor of Arts (London) były asystent Instytutu Fonetycznego Uniwersytetu Londyńskiego. Codziennie 6 do 7. Staszica 11. — 13. Pg 10 772-55 34
Stenografja książkowości arytmetyki handl. pisania maszyną udziela Kromczyńska. Ogródowa 16 II. zdg 30 386
Kursy Handlowe Tadeusza Preissa Skarbowska 11. 1 lipca. Wpisy codziennie. zdg 30 933
25 MUZYKA
Popis uczniów Szkoły Muzycznej Chopina sobota dnia 3 czerwca godz. 20. na sali koncertowej parafji św. Marcina. zdg 31 005/6
Lekcje gry fortepianowej udziela dyplomowana nauczycielka muzyki. — Aleje Marcinowskiego 1. III. p. dom narożny zdg 30 184
Fortepian wolny. Woźna 13 b. m. 6. zdg 31 189
26 ROZRYWKA
Kino „Orzeł” „Napiętnowani ludzie” Ken Maynard. zdg 31 009
Kino Wilsona Łazarz. — Wzruszający dramat opuszczonej matki: Niepotrzebna zdg 30 954

Inteligentna kochająca dzieci szuka posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 861
Młody robotnik z kaucją poszukuje pracy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 914
Dziewczyna z gotowaniem poszukuje posady od zaraz Oferty Kurjer Poznański zdg 31 031
Gospodyni - kucharka w średnim wieku. poszukuje posady na probostwie lub w bezdziedzielnym małżeństwie. Oferty Kurjer Pozn zdg 30 960
Dziewczyna uczciwa. czysta poszukuje posady od zaraz lub 15 czerwca. — Oferty Kurjer Poznański zdg 31 009
Stenotypistka pewna niemieckim ewentualnie wieczorami — Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 31 004
Robotnik szuka posady stróża woźnego. portjera gwarancja 300. Ratajczak Plac Sapieżyński 4. Poznań zdg 31 136
Poszukuje posady z małą kaucją do składu piekarskiego. Oferty Kurjer Pozn zdg 31 125
Kawaler w średnim wieku poszukuje posady woźnego od zaraz lub później. Władza językiem polskim i niemieckim. Posiada bardzo dobre świadectwa. przedtem był lokajem Oferty Kurjer Poznański zdg 30 988/9
Kamerdyner kawaler średnim wieku bardzo dobrymi świadectwami poszukuje posady zaraz lub później. najchętniej mieście lub zagranicą. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 992/3
Panienska poszukuje posady w krawcowej. umie dobrze szyc haftować. — Oferty Kurjer Poznański zdg 31 015
Szofer - kowal z praktyką poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 982
Agronom ziemianin poszukuje miejsca ewalu w wiekszym majątku za utrzymanie zóry zapłaci Zgłoszenia pod „Agronom” Kurjer Poznański zdg 30 970
Bezplatną posadę przyjmie b. urzednik sądowy najchętniej w adwokata. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 029
Jeune dame française cherche place pour les vacances. Off. Kurjer Pozn. zdg 31 179
Asystent aptekarski kilkoletnia praktyka. dobre referencje poszukuje zaraz od 15. 6. lub później posady lub zastępstwa. Oferty uprasza Kurjer Poznański pod rg 7235
Poszukuje posady urzednika lub starszego pisarza gospodarczego na skromnych warunkach dobrymi poleceniami ukończona szkoła Rolnicza kilkoletnia praktyka obeznana uprawa roli. hodowli prowadzenie książkowości wyplat sołectwa. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 210
Kuchmistrz uczciwy. czysty i pracowity z dobrymi świadectwami poszukuje zaraz posady w mieście lub na wsł. Zgłoszenia: K. Bocianowski. Borek. pow. Krotoszyn ul. Kilińskiego 14. zdg 31 209
28 WOLNEMIEJSCA
Fryzjer potrzebny. Kozia 19. zdg 30 863

2 dzielnych przedstawicieli na miasto Poznań i okolice poszukuje dobrze prosperujące przedsiębiorstwo przemysłowe do sprzedaży i równocześnie inkasna za pensje i prowizje. Wymagana kaucja 300-500 zł. Oferty z świadectwami i podaniem referencji Kurjer Pozn. zdg 30 935
Fryzjerka na wypomóżkę 50%. Poznańska 24/26. Kurjer Pozn. zdg 30 922
Kwiaciarka poduczona zdolna potrzebna od zaraz. Sałach Kraszewskiego 15. zdg 30 193
Dziewczyna przychodnia. Chwaliszewo 15/16. m. 12. zdg 30 981
Kelner na zaufana posadę kaucją 300. — potrzebny Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 081
Za udzielenie mi pożyczki 500 zł — dam dobrą posadę mężczyźnie w średnim wieku. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 080
Fryzjerka na stałe zaraz. Marszałka Focha 4. zdg 31 079
Fryzjer dzielny młodszy. Klasztorna 22. zdg 31 069
Fryzjer na stałe zaraz Wrocławska 40. zdg 31 067
Kowal młodszy potrzebny. Grudzieniec 40 Zgłoszenia 7-8 wieczór. zdg 91 063
Dwupokojowe 50.— trzypokojowe 70.— pokój kuchnia 25.— Zielona 3 m. 21. zdg 31 053
Dziewczyna do dzieci. gotowania bez spania. Stawna 12. m. 6. wieczorem 20. zdg 31 115

Humor
Rozpaczliwy krok.
= Jak pan tłumaczy sobie zjawisko, że teraz o wiele więcej zawiera się małżeństw?
— To bardzo proste. Oplakane stosunki ekonomiczne popychają ludzi do ostateczności i zmuszają ich do popełniania rozpaczliwych kroków.

KINA
Poznań, piątek, 2. 6.
APOLLO: „Gdybym miał milion”.
AURORA: „Pat i Patachon, chłopcy do rzeczy”.
COLOSSEUM: „Rod la Rocque — jako współczesny korsarz”.
CORSO: „Meksykanka” i „Syn Szczęścia”.
METROPOLIS: „Noc w Chicago”.
MUZA: „Dzikuska”.
ODEON: „Carmencita”.
ORZEL: „Napiętnowani ludzie”.
RENAISSANCE: „Legjon ulicy” i „Wizja lokalna w Brzuchowicach”.
ROXY: „Harrold Lloyd”.
SEFNKS: „Kochanek”.
SŁONCE: „Śpiewak Nieznany”.
TECZA: „Na Zachodzie bez zmian”.
WILSONA: „Niepotrzebna”.
Bydgoszcz, sobota, 3. 6.
APOLLO: „Gdy kobieta jest piękna”.
BALTYK: „Prywatne życie pięknej Heleny” (Upadek Troi).
KRISTAL: „Vlasta Burian” — „Obraz Majestatu”.
MARYSIENKA: „Tom Mix” i „Do cieni drapaczy chmur”.
REWJA: zamknięte.
SŁONCE: „Walka o szczęście kobiety”

Przedpłata na miesiąc czerwiec 1933 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonent nie ma prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.
W wydaniach wielkoformatowych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiały poświęcone danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 25-55. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149.

Przedpłata na miesiąc czerwiec 1933 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonent nie ma prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.
W wydaniach wielkoformatowych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiały poświęcone danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 25-55. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznymi 200 gr od 1-lamowego mi do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22.
możliwość. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych); słowo nagłówkowe (tuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznymi 200 gr od 1-lamowego mi do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22.
możliwość. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych); słowo nagłówkowe (tuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznymi 200 gr od 1-lamowego mi do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22.
możliwość. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych); słowo nagłówkowe (tuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.